

Konstitutionsutskottets betänkande 2024/25:KU1

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag om anslag för 2025 inom utgiftsområde 1, som uppgår till ca 20,1 miljarder kronor. Utskottet tillstyrker också regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden samt riksdagsstyrelsens förslag om godkännande av en investeringsplan för riksdagens fastighetsanslag. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag och de övriga förslag som förts fram i motioner.

Utskottet föreslår också att redogörelsen om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023 läggs till handlingarna.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:1 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Redogörelse 2023/24:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023.

Tio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1	7
Statens budget inom utgiftsområde 1	15
Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023	36
Särskilda yttranden	40
1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S).....	40
2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)	42
3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)	44
4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)	44
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	47
Proposition 2024/25:1	47
Redogörelse 2023/24:RS1	47
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	48
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag	49
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.....	50
<i>Bilaga 4</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2024/25:UU1y	51
<i>Tabell</i>	
Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen	20

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 1

a) Anslagen för 2025

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 1 punkterna 1, 6, 8 och 10 samt avslår motionerna 2024/25:1937 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V), 2024/25:2162 av Malin Björk m.fl. (C), 2024/25:3041 av Jan Riise m.fl. (MP), 2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 50 och 2024/25:3193 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkandena 1, 7, 14, 16, 19 och 24.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar

1. regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår,

2. Riksdagsförvaltningen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor,

3. Riksdagsförvaltningen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 500 000 000 kronor,

4. Riksrevisionen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 1 punkterna 2, 3, 5 och 9.

c) Godkännande av investeringsplan

Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2025-2027 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 1 punkt 4.

d) Anslagsfinansiering av anläggningstillgångar

Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2025 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 1 punkt 7.

2. Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023

Riksdagen lägger redogörelse 2023/24:RS1 till handlingarna.

Stockholm den 28 november 2024

På konstitutionsutskottets vägnar

Ida Karkiainen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ida Karkiainen (S)*, Louise Meijer (M), Matheus Enholm (SD), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S)*, Ulrik Nilsson (M), Per-Arne Håkansson (S)*, Malin Danielsson (L), Susanne Nordström (M), Gudrun Brunegård (KD), Lars Englund (M), Jan Riise (MP)*, Lars Johnsson (M), Peter Hedberg (S)*, Catarina Deremar (C)*, Samuel Gonzalez Westling (V)* och Matilda Ernkrans (S)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2024/25:1 i de delar som gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2024/25. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av förslagen i propositionen till anslag för 2025 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Utskottet behandlar i betänkandet även Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023.

Under beredningen av ärendet har riksdagsdirektören informerat utskottet om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2023 och förvaltningens förslag till anslag för 2025.

Vidare har utrikesutskottet yttrat sig över de förslag som rör utrikesförvaltningen. Yttrandet finns i bilaga 4.

I propositionen bedömer regeringen att ett tillkännagivande till regeringen som riksdagen har gjort efter förslag från utskottet är slutbehandlat. Det är fråga om ett tillkännagivande om ett förtydligat ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga att motverka radikaliserings, liksom formerna för ett sådant ansvar. I avsnittet Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1 tar utskottet ställning till regeringens bedömning.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2025 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse till 20 130 981 000 kronor (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). I detta betänkande föreslår konstitutionsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut. Lagförslag som har en tydlig anknytning till statens budget ska också ingå i beslutet (11 kap. 18 § fjärde och sjätte styckena riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) lämna en redovisning i budgetpropositionen av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målen för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 1. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 1. Slutligen behandlar utskottet redogörelsen för Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1

Propositionen

Resultatredovisning

Gällande mål

Inom utgiftsområde 1 har riksdagen beslutat om mål för Sametinget och samepolitiken, demokratipolitiken och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter och medier. Resultat för utgiftsområdet redovisas i budgetpropositionen på delområdesnivå. För området medier redovisas resultatet samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. För området Sametinget och samepolitiken redovisas resultat om rennäring och andra näringar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Målen för övriga delområden inom utgiftsområde 1 är inte bundna av riksdagen. Resultaten för dessa redovisas kortfattat i avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1 nedan.

Sametinget och en del av samepolitiken

Samepolitikens övergripande mål är att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar (prop. 2000/01:1 utg.omr. 23, bet. 2000/01:MJU2, rskr. 2000/01:86).

Resultatredovisningen inom området utgår från följande bedömningsgrunder:

- insatser för samiskt inflytande och delaktighet
- insatser för utveckling av det samiska språkets användning och ställning
- insatser för att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts för samiskt inflytande och delaktighet, utveckling av det samiska språkets användning och ställning samt möjligheten att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts med statliga medel har bidragit till uppfyllelse av målet för politikområdet men att flera utmaningar kvarstår när det gäller att verka för en levande samisk kultur. Lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket bedöms kunna främja det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter. Det ökande antalet konsultationsförfrågningar till Sametinget sedan lagen trädde i kraft talar enligt regeringen för att kännedomen om lagens innebörd har ökat. De medel som tillförts inom ramen för handlingsprogrammet för bevarande och främjande av de nationella minoritetsspråken kan enligt propositionen bedömas ha förbättrat förutsättningarna för att språkets ställning ska stärkas.

Demokratipolitiken

Målet för demokratipolitiken är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika (prop. 2017/18:1 utg.omr. 1, bet. 2017/18:KU1, rskr. 2017/18:74).

Resultatredovisningen inom demokratipolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- utvecklingen av valdeltagandet i det senaste allmänna valet
- omfattningen av medborgerligt engagemang i demokratiska processer
- omfattning och konsekvenser av hot, våld och trakasserier mot centrala aktörer i det demokratiska samtalet, t.ex. förtroendevalda och journalister.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

När det gäller måluppfyllelsen noterar regeringen att andelen röstande minskade i Europaparlamentsvalet 2024 jämfört med 2019 års val.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts för att främja deltagande och medborgerligt engagemang i demokratiska processer har varit ändamålsenliga. Erfarenheterna av insatserna belyser bl.a. regionala utmaningar för engagemang och delaktighet, omfattningen av demokratifrämjande arbete och ungas deltagande samt hur ungas deltagande och delaktighet i demokratin har stärkts. Insatserna har också gett nationella aktörer som arbetar demokratifrämjande möjlighet att utbyta information och erfarenheter vilket bidragit till värdefulla perspektiv för dessa aktörer.

Vidare anför regeringen att hågkomstresor har bidragit till att elever och skolpersonal får genomgå utbildningsinsatser och besöka Förintelsens minnesplatser i syfte att nå fördjupad kunskap om Förintelsen, om de mekanismer som ledde fram till den och om den nazistiska regimen förbrytelser mot judar, romer och andra grupper.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat har bidragit till att uppfylla målen på området men att det krävs fortsatt arbete för att målet ska uppnås. Enligt propositionen är utsattheten fortfarande hög och kunskaphöjande, stödjande och förebyggande insatser bidrar till att höja kunskapen om omfattningen och konsekvenserna av hot, hat och trakasserier som riktas mot förtroendevalda, journalister och andra personer i det demokratiska samtalet.

Mänskliga rättigheter

Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62). Målet är sektorsövergripande och ska genomsyra all politik.

Bedömningen av utvecklingen och redovisningen av resultat av arbetet med att uppnå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter görs utifrån strukturen i strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29) enligt nedan:

- ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna
- ett samordnat och systematiskt arbete med mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet
- ett starkt stöd för arbete med mänskliga rättigheter inom det civila samhället och inom näringslivet.

Resultatet redovisas utifrån bedömning av synpunkter och rekommendationer som Sverige får i internationella granskningar, uppdragsredovisningar och utredningsbetänkanden, Institutet för mänskliga rättigheters årsrapport samt andra rapporter och initiativ. Dessa utgör viktiga underlag i arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

När det gäller regeringens bedömning av måluppfyllelsen anförs i propositionen att Institutet för mänskliga rättigheter bidrar till det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter bl.a. genom att institutet utifrån ett helhetsperspektiv kan följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas. Regeringen bedömer att institutet har en central roll för att uppfylla målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

Regeringens samlade bedömning är att arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter går framåt. Insatser som har vidtagits inom ramen för strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter och insatser inom andra politikområden har bidragit till ökade kunskaper om mänskliga rättigheter och fortsatt integrering av ett rättighetsbaserat arbetssätt inom offentlig verksamhet. Myndighetsrapporter och internationella granskningar påvisar behovet av kontinuerligt arbete för att bl.a. säkerställa att lagstiftning och andra insatser är förenliga med Sveriges internationella åtaganden och för att nå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

Nationella minoriteter

Målet för området är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1 utg.omr. 1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83).

De nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar, och de nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Målet ska följas upp inom följande delområden (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272):

- diskriminering och utsatthet
- inflytande och delaktighet
- språk och kulturell identitet.

Resultatredovisningen inom området nationella minoriteter utgår från följande indikatorer och bedömningsgrunder:

- kommuner och regioner som antagit mål och riktlinjer
- informations- och kunskapshöjande insatser
- arbete mot diskriminering och utsatthet
- andelen kommuner som uppger att nationella minoriteter haft inflytande över beslut
- språk- och kulturaktiviteter för och av de nationella minoriteterna
- elever som deltar i modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk
- antalet utbildningar som anordnats i minoritetsspråk eller om minoriteters kultur
- andelen kommuner som uppger att de tillhandahåller äldreomsorg på minoritetsspråk.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

När det gäller måluppfyllelsen anføres i propositionen att den samlade bedömningen är att insatserna under året har bidragit till att uppfylla målet för politikområdet men att det krävs fortsatt arbete för att målet ska uppnås. Insatserna för revitalisering och främjande av minoritetsspråken har enligt propositionen bidragit till bättre förutsättningar för att bevara minoritetsspråken. Vidare anføres att arbetet i Sannings- och försoningskommissionen för tornedalningar, kväner och lantalaiset och kommissionens slutbetänkande har bidragit till ökad spridning av och medvetenhet om minoritetens historiska erfarenheter.

Utredningen om en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige har enligt propositionen bidragit till att öka kunskapen om den judiska minoritetens situation, erfarenheter och behov. Vidare anføres att diskriminering och utsatthet är områden som är komplexa och svåra att mäta, delvis på grund av att det inte framställs statistik utifrån minoritetstillhörighet. Enligt regeringen är det oroande att mörkertalet för diskriminering av de nationella minoriteterna bedöms vara stort. För att ett samhälle ska bli fritt från diskriminering är det viktigt att personer som upplever sig ha blivit diskriminerade också anmäler det till Diskrimineringsombudsmannen.

Vidare anføres i propositionen att det är centralt för att minska minoriteternas utsatthet att de rättsvårdande myndigheterna utreder och klarar upp anmälda hatbrott.

Frågor om inflytande och delaktighet är centrala för minoritetspolitiken, och det är därför enligt propositionen oroande att det finns hinder för minoriteternas möjlighet till detta. Gällande strategin för romsk inkludering behövs enligt propositionen ett fortsatt arbete för att nå målet, men de pågående insatserna och statsbidraget till kommuner bedöms ha bidragit till att skapa bättre förutsättningar för måluppfyllelsen.

Redovisade tillkännagivanden

Biträde åt väljare

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att det bör införas bestämmelser om att en röstmottagare ska vara närvarande när en väljare får biträde vid röstningen eller med att ta sina valsedlar bakom avskärningen (bet. 2021/22:KU6 punkt 7, rskr. 2021/22:114).

Regeringen anför att det inom Justitiedepartementet har utarbetats en promemoria, Biträde åt väljare (Ju2024/00970). I promemorian föreslås ändringar i vallagen som innebär att en röstmottagare alltid ska vara närvarande när en väljare på grund av funktionsnedsättning eller liknande anlitar ett biträde för att göra i ordning sina röster eller ta valsedlar. Promemorian har remitterats och remisstiden gick ut den 22 augusti 2024. Förslagen bereds nu i Regeringskansliet. Regeringen bedömer att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Ett förtydligt ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att det finns anledning att se över behovet av ett förtydligt ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga för att motverka radikaliserings, liksom formerna för ett sådant ansvar (bet. 2015/16:KU4 punkt 4, rskr. 2015/16:137).

I propositionen anför regeringen att det av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter ska främjas, och alla former av kränkande behandling ska motverkas (1 kap 5 §). Det demokratiska uppdraget framgår av läroplanen och olika aspekter av demokrati och mänskliga rättigheter ingår i kurs- och ämnesplaner.

Vidare anför i propositionen att regeringen dessutom har vidtagit ett flertal omfattande insatser under en längre tid inom området. Statens skolverk har som exempel deltagit i Europarådets projekt Teaching controversial issues som utvecklat vidareutbildningar och stödmaterial för lärare och pedagoger om hur de kan undervisa i kontroversiella ämnen som t.ex. extremism och terrorism. Under 2017 översatte Skolverket stödmaterial till svenska.

Av propositionen framgår att Skolverket under 2018 fick i uppdrag att utreda skolväsendets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism. Dessutom har en utredning tillsatts med uppdrag att lämna förslag till åtgärder för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet (dir. 2022:86). Vidare har kommunerna fått ett större ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Skolverket hade tillsammans med Forum för levande historia under 2022 och 2023 i uppdrag att utveckla ett verktyg för systematiskt arbete med demokratistärkande insatser inom skolväsendet, folkbildningen och andra delar av vuxenutbildningen. Regeringen har i regleringsbrevet för 2024 avseende Statens skolverk samt Forum för levande historia gett myndigheterna

i uppdrag att vidareutveckla och följa upp verktyget. Syftet är att motverka nutida uttryck för antisemitism och andra former av rasism. Skolverket har i samma regleringsbrev fått ett uppdrag om en nationell studie om antisemitism i skolväsendet.

Vidare framgår av propositionen att en särskild utredare 2022 fick i uppdrag att utreda och lämna förslag till åtgärder för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet (dir. 2022:86). Utredningen fick den 9 februari 2023 ett tilläggsdirektiv (dir. 2023:22) och fick då i uppdrag att bl.a. föreslå hur ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas för skolväsendet. Utredningen fick även i uppdrag att lämna förslag på hur en skyldighet att som huvudregel polisanmäla vid kännedom eller misstanke om att en elev har begått ett brott, inom eller i anslutning till skolans eller fritidshemmets verksamhet, kan utformas för de obligatoriska skolformerna, fritidshemmen, gymnasieskolan, den anpassade gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Utredningen fick den 14 augusti 2023 respektive den 18 januari 2024 ytterligare tilläggsdirektiv (dir. 2023:120 respektive dir. 2024:7) och fick då bl.a. i uppdrag dels att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte och föreslå författningsändringar som medför att sådana uppgifter kan utbytas, dels att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skolor i brottsförebyggande syfte och vid behov lämna förslag som medför att sådana uppgifter kan utbytas.

Det framgår vidare att Brottsförebyggande rådet (Brå) 2022 fick i uppdrag att genomföra en kartläggning av omfattningen och utvecklingen av grövre våldsbrott i skolan. Regeringen har även lämnat ett uppdrag till Brå om att stärka skolans förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Uppdraget redovisades den 1 december 2023 och genomfördes inom ramen för verksamheten vid Center mot våldsbejakande extremism vid Brå. I redovisningen beskrivs metodstödet som dels består av en kunskapsöversikt, dels ett samtalsstöd. Metodstödet fokuserar på olika delar av skolans förebyggande arbete där stöd kan behövas – från vad skolpersonal kan tänka på vid samtal med en elev till vad som gäller vid en orosanmälan och polisanmälan.

I propositionen anför regeringen att lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft den 1 juli 2023, vilket innebär att varje kommun ska verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum (strategiskt råd) där kommunen och relevanta aktörer ingår. Regeringen har i regleringsbrevet för 2023 avseende Statens skolinspektion gett myndigheten i uppdrag att förstärka sin tillsyn och annan granskning av skolor med konfessionell inriktning och andra skolor där Skolinspektionen bedömer att det finns en riskbild avseende extremism och islamism, eller avseende att elever annars utsätts för påverkan som syftar till att motarbeta grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

Mot bakgrund av den reglering som redan finns i skollagen och regeringens samlade insatser för att förtydliga ansvaret för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga för att motverka radikaliserings, liksom formerna för ett sådant ansvar, bedömer regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Tidigare behandling

Hösten 2021 konstaterade utskottet att riksdagen och regeringen sedan flera år förde en dialog om utvecklingen av den ekonomiska styrningen (bet. 2021/22:KU1 s. 15 f.). Utskottet ansåg att det var viktigt att arbetet med den ekonomiska styrningen och regeringens resultatredovisning fortsatte att utvecklas. Av budgetpropositionen framgick att Regeringskansliets interna riktlinjer för utformningen av regeringens resultatredovisning hade arbetats om inför budgetpropositionen för 2021. Utvecklingsarbetet hade fortsatt i Regeringskansliet för att resultatredovisningarna skulle utformas i enlighet med riktlinjerna. Från och med budgetpropositionen för 2022 bytte avsnittet Analys och slutsatser namn till Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Syftet med förändringen var att rubriken tydligare skulle återspegla det avsedda innehållet i avsnittet. Utskottet välkomnade detta utvecklingsarbete. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisade resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen. Det skulle enligt utskottet vara bra om samma indikatorer i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid så att det blir lättare att följa utvecklingen inom olika områden.

Hösten 2022 noterade utskottet att det som en följd av snäva tidsramar inte varit möjligt för regeringen att ge resultatredovisningen ett fullödigt innehåll (bet. 2022/23:KU1 s. 15). Utskottet utgick från att nästa års budgetproposition skulle komma att innehålla en sedvanlig resultatredovisning i enlighet med budgetlagens krav.

Hösten 2023 konstaterade utskottet att riksdagen och regeringen sedan flera år förde en dialog om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet ansåg att det var viktigt att utvecklingsarbetet om den ekonomiska styrningen skulle fortsätta. Utskottet noterade att det i budgetpropositionen anfördes att utvecklingen av den ekonomiska styrningen bedrevs med utgångspunkt i regeringens behov av att styra och genomföra sin politik och nå de beslutade målen för olika områden. Det skulle finnas en ändamålsenlig uppföljning av genomförandet och måluppfyllelsen i de myndigheter och verksamheter som svarar mot både regeringens och riksdagens behov. Utskottet delade regeringens uppfattning och ansåg att resultatredovisningen var ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att

regeringen redovisade vilka bedömningsgrunder som resultatredovisningen på de olika områdena utgick ifrån. Den struktur som resultatredovisningen hade och att det fanns ett särskilt avsnitt om regeringens bedömning av måluppfyllelsen gjorde redovisningen tydligare.

Utskottets bedömning

Resultatredovisning

En utgångspunkt för utskottets uppföljning av regeringens resultatredovisning är att det ska vara möjligt att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Regeringens redovisning och bedömning av resultat behöver därför ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till mål och anslagna medel.

Utskottet ser positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och bedömningsgrunder för de olika områdena. För att lättare kunna göra jämförelser över tid anser utskottet liksom tidigare att indikatorerna och grunderna inte bör ändras utan att det finns starka skäl för det.

Utskottet noterar att regeringen under tidigare år har redovisat fyra bedömningsgrunder för målet för demokratipolitiken. I budgetpropositionen för 2025 finns bara tre bedömningsgrunder. En bedömningsgrund som tidigare varit med är borttagen, nämligen den om förtroendet för demokratin i allmänhet och för demokratins institutioner, såsom regeringen, riksdagen och EU:s institutioner. I propositionen finns ingen förklaring till varför den bedömningsgrunden inte finns med i år. Utskottet anser att om bedömningsgrunderna ändras bör regeringen ange skälen för detta. Samtidigt konstaterar utskottet att endast målet är fastställt av riksdagen, inte hur målet ska uppnås eller hur resultatet bör redovisas.

Vad regeringen anför om sin bedömning av måluppfyllelsen för de olika områdena ger inte anledning till något uttalande av utskottet.

Redovisade tillkännagivanden

Utskottet anser liksom regeringen att tillkännagivandet om biträde åt väljare inte är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om ett förtydligt ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga att motverka radikaliserings, liksom formerna för ett sådant ansvar, noterar utskottet att regeringen i propositionen bl.a. redovisar ett antal åtgärder som vidtagits på området. Utskottet delar mot bakgrund av vad regeringen anfört bedömningen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Statens budget inom utgiftsområde 1

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag samt lämnar de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksrevisionen har begärt. Dessutom godkänner riksdagen en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* och beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2025 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 1 avslås liksom övriga motionsförslag.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Statschefen

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för kungafamiljen samt Kungliga hovstatens och Kungliga slottsstatens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Kungl. Maj:ts Ordens förvaltningsutgifter.

Kungliga hovstaten och Kungliga slottsstaten har till uppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av kungafamiljen i deras officiella plikter.

I propositionen anförs att Hovstatens programverksamhet var omfattande 2023. Antalet representativa uppdrag och programpunkter ökade något jämfört med 2022. Utöver konstitutionella uppdrag genomfördes bl.a. besök i samtliga län för att fira jubileumsåret 2023. Som en följd av den omfattande programverksamheten ökade kostnaderna och kapitalförändringen var negativ. Efterfrågan på kungligt deltagande väntas vara hög även framöver.

Vidare anförs i propositionen att Slottsstaten bedrev utställnings- och visningsverksamhet i motsvarande omfattning som före pandemin, och både besöksantalet och avgiftsintäkterna ökade. Intresset för att besöka slottsparkerna ökade under pandemin, och var stort även 2023, och det väntas vara högt även kommande år. Att efterfrågan på Slottsstatens verksamheter fortsatte att vara omfattande innebar dock även ökade kostnader och sammantaget ett negativt ekonomiskt resultat.

Regeringen har beslutat förordningen (2022:1800) om Sveriges främsta utmärkelser. Genom förordningen inrättades ett nytt offentligt belöningsssystem i Sverige den 1 februari 2023. Kungl. Maj:ts Orden bereder nomineringar till ordensutmärkelser och är en från Kungliga hov- och slottsstaten fristående juridisk person. Införandet av det nya belöningsystemet har inneburit att Kungl. Maj:ts Orden tillförts en ny förvaltningsuppgift.

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* bör användas för denna uppgift, vilket bör framgå av anslagsändamålet. Anslaget bör enligt regeringen ökas med 2 200 000 kronor fr.o.m. 2025 för hanteringen av uppgiften.

Vidare föreslås mot bakgrund av ytterligare säkerhetsinsatser i Kungliga hov- och slottsstatens verksamhet till följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget att anslaget ökas med 14 300 000 kronor för 2025.

För att genomföra insatser i syfte att vårda och förvalta kulturarv och miljöer inom Kungliga hov- och slottsstatens verksamhet föreslås också att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för 2025.

Regeringen föreslår att 190 463 000 kronor anvisas för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2025.

Riksdagsförvaltningen

Uppgifter och uppdragsuppfyllelse

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet. Förvaltningens verksamhet regleras i riksdagsordningen och i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen samt i annan lagstiftning och i föreskrifter på riksdagsområdet. Riksdagsförvaltningen har endast en verksamhetsgren: Stöd till den parlamentariska processen.

Av propositionen framgår att det har varit en hög aktivitetsgrad i den parlamentariska processen och i den internationella verksamheten. Vidare framhålls att det svenska ordförandeskapet i EU präglade 2023. Förvaltningen har fått beröm för att riksdagens del av ordförandeskapet var väl genomförd. Många säkerhetsrelaterade händelser har också inträffat sedan januari 2023 både i och kring riksdagens hus. Det har ställt höga krav på planering, samordning och prioriteringar i förvaltningen. Den sammantagna bedömning som riksdagsstyrelsen gör är att riksdagen har fått ett fullgott stöd i att utföra sina konstitutionella uppgifter och att servicen till ledamöter och partikanslier huvudsakligen har fungerat väl.

Riksdagens ledamöter och partier

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* får användas för kostnader för

- ersättningar som riksdagens ledamöter enligt lag har rätt till inom ramen för sitt ledamotsuppdrag
- stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- talmannens verksamhet, resor och representation
- utskottens utgående besök samt utrikes och inrikes resor och utfrågningar
- internationellt och interparlamentariskt samarbete samt bidrag till interparlamentariskt samarbete
- bidrag till föreningar i riksdagen
- bidrag till Stiftelsen Sveriges Nationaldag
- språkutbildning till riksdagens ledamöter
- klimatkompensation.

I propositionen föreslås att anslaget ökas med 9 632 000 kronor fr.o.m. 2025 på grund av att schablonbeloppet för stödet till politiska sekreterare räknas upp med ca 3,3 procent från nuvarande 71 100 kronor till 73 400 kronor.

Vidare anförs i propositionen att kostnaderna som ska täckas av anslaget är svåra att beräkna, dels då kostnaderna varierar över valperioden, dels då det finns flera osäkra faktorer. Kostnaderna för Riksdagsförvaltningen ökar normalt under ett valår och året därefter, för att sedan minska fram till nästa valår. Till 2021 ökades anslaget nivåmässigt med 30 000 000 kronor, och för 2024 ökades anslaget med 40 000 000 kronor som en engångshöjning. Sedan 2021 har kostnaderna ökat för främst arvoden och pensioner, men även kostnaderna för avgångsförmåner har varit högre än tidigare. Kostnaderna för 2025 bedöms enligt propositionen överstiga den beräknade anslagsnivån, och kan inte täckas med anslagssparande. Mot denna bakgrund föreslås att anslaget ökas med 60 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Under 2025 kommer Nordiska rådets svenska delegation att inneha ordförandeskapet i Nordiska rådet. Med anledning av detta föreslås att anslaget ökas med 3 400 000 kronor för 2025.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 1 114 343 000 kronor anvisas för anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2025.

Riksdagens förvaltningsanslag

Anslaget

Anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* får användas för Riksdagsförvaltningens förvaltningsutgifter, bidrag till föreningar i riksdagen och resebidrag till skolor. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till skolungdomar och kostnader för nämnder och riksdagsorgan enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I propositionen anförs att Riksdagsförvaltningen ska skydda och säkerställa det stöd som krävs för att upprätthålla den parlamentariska processen oavsett situation, även vid incidenter, i kris samt i krig och krigsfara. Vidare anförs att riskerna för svensk säkerhet har ökat ytterligare och att hotbilden mot Sverige är bred och komplex. Riksdagsförvaltningen har sedan flera år mot denna bakgrund höjt ambitionsnivån för den tekniska bevakningen och den fysiska säkerheten. Riksdagsförvaltningen avser att fortsätta att utveckla olika it-miljöer för att skapa förutsättningar för ett effektivt arbetssätt samtidigt som skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetskänslig verksamhet säkerställs. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget höjs med 11 810 000 kronor fr.o.m. 2025.

Vidare anförs i propositionen att uppgraderingen och moderniseringen av tjänster för digitala möten och samarbeten m.m. fortsätter och att det därför krävs mer resurser. Av den anledningen föreslås i propositionen att anslaget ökas med 4 540 000 kronor för 2025 på grund av detta.

I propositionen anförs också att riksdagens utredningstjänst behöver tillföras medel för att stärka utredningsförmågan på områden som inte täcks i

dag. Det innebär enligt propositionen att anslaget behöver ökas med 3 750 000 kronor fr.o.m. 2025.

Vidare föreslås att anslaget ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att resebidraget till skolor ska ge fler gymnasieklasser med resekostnader möjlighet att göra studiebesök i riksdagen.

I propositionen anförs vidare att det har tillkommit kostnader för förnyade och befintliga hyresavtal och med anledning av detta föreslås att anslaget ökas med 5 800 000 kronor fr.o.m. 2025.

Dessutom anförs att Riksdagsförvaltningens kostnader för riksdagens nämndmyndigheter, främst Valprövningsnämnden, har ökat de senaste åren. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 1 400 000 kronor fr.o.m. 2025.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 1 100 317 000 kronor anvisas för anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2025.

Bemyndigande om att ta upp lån

Vidare föreslår riksdagsstyrelsen att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor.

Riksdagens fastighetsanslag

Anslaget

Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* får användas för kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det får också användas för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten, markskötsel och utemiljö, konst, fast inredning samt kostnader för it-system kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för att täcka kostnader för räntor och avskrivningar för ovanstående. Dessutom får anslaget användas för kostnader för stipendier till vetenskaplig forskning om Masreliez-rummen samt för att sprida kunskap om dessa. Anslaget får också användas för kostnader för förvärv av mark för framtida byggnation av en extern godsmottagning samt för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus.

I propositionen anförs att de s.k. Masreliez-rummen ingick i köpet av fastigheten Cephalus 11 under 2022. Riksdagsförvaltningen förband sig då att arbeta för att Masreliez-rummen bevaras och förvaltas på ett sätt som värnar det kulturintresse de representerar. Dessa rum förvaltas av Stiftelsen Masreliez-rummen fram t.o.m. december 2025. I samband med att stiftelsen upphör i slutet av 2025 kommer kulturföremålen samt stiftelsens kapital att överlätas till Riksdagsförvaltningen, jfr 7 kap. 2 § lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter. Kapitalet som överförs avser Riksdagsförvaltningen bl.a. att använda till att dela ut stipendier till vetenskaplig forskning om Masreliez-rummen samt sprida kunskap om

dess. Riksdagsstyrelsen föreslår därför att anslagsändamålet ändras så att det möjliggör utdelning av sådana stipendier.

Vidare anförs att det finns ett stort underhållsbehov i fastighetsbeståndet och att omfattande renoveringsarbeten beräknas pågå framöver. Detta påverkar resursbehovet och kostnaderna för avskrivningar och räntor, och det medför på sikt behov av en högre låneram. I väntan på att respektive fastighet ska totalrenoveras hanteras planerat underhåll inom varje byggnad.

I propositionen anförs också att avskrivningskostnaderna är höga och att räntekostnaderna för lånet till investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar beräknas öka. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Vidare anförs att kostnaderna för planerat och löpande underhåll beräknas öka och därför föreslås att anslaget ökas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

När det gäller Cephalusprojektet anförs att projektörerna startade systemhandlingen våren 2024 och att en fördjupad projektering beräknas starta hösten 2024. Under hösten 2024 påbörjas även förberedande arbeten såsom bodetablering och schaktning av innergården och delar av Myntgatan. Driftkostnaderna för projektet beräknas öka bl.a. på grund av att det behövs ett säkert nätverk för att hantera licenser och programvaror m.m. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 12 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 340 000 000 kronor anvisas för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2025.

Bemyndigande att ta upp lån

Vidare anförs att de investeringar som är planerade för 2025 inte ryms inom den nuvarande låneramen. Därför föreslår riksdagsstyrelsen en ökning av låneramen med 300 000 000 kronor till 2 500 000 000 kronor.

Investeringsplan

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen godkänner en investeringsplan för 2025–2029 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar. I tabellen nedan redovisas investeringsplanen.

Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen*Miljoner kronor*

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027	Summa 2025– 2027
Anskaffning och utveckling av nya investeringar		267	7			7
Förvärv av fastigheten Havssvalget 5		264				
Projekt ny godsmottagning		3	7			7
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>		267	7			7
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>		267	7			7
Finansiering av anskaffning och utveckling		267	7			7
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag		264				
Låneram för fastighetsinvesteringar (lån i Riksgäldskontoret)		3	7			7
Vidmakthållande av befintliga investeringar	62	283	597	580	635	1 812
Underhåll och renoveringsplan	16	58	84	80	155	319
Projekt Cephalus	32	171	434	470	470	1 374
Trafikbegränsande åtgärder	7	22				
Fogar och fasader riksbyggnaderna	7	10	10	10	10	30
Projekt renovering Ormsaltaren		16	54			54
Fysisk säkerhet RV		6	15	20		35
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	62	283	597	580	635	1 812
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	62	283	597	580	635	1 812
Finansiering vidmakthållande	62	283	597	580	635	1 812
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	7	10	10	10	10	30
Låneram för fastighetsinvesteringar (lån i Riksgäldskontoret)	55	273	587	570	625	1 782
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	62	550	604	580	635	1 819
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	62	550	604	580	635	1 819

Riksdagens ombudsmän (JO)

Anslaget

Anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* får användas för Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningsutgifter och anskaffningar av anläggningstillgångar.

I propositionen anförs att resultatet av JO:s verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga ämbetsberättelsen, i den årliga Opcat-rapporten samt i temarapporter. Vidare anförs att JO bedöms genom sin verksamhet ha bidragit till att främja rättssäkerheten och höja den rättsliga kvalitetsnivån i myndighetsutövningen samt till att förebygga risker för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. JO har också belyst viktiga rättssäkerhetsaspekter i besvarandet av lagstiftningsremisser. Under 2023 avgjorde JO ungefär lika många ärenden som under 2022, och JO hade avsevärt lägre balanser vid utgången av 2023 än vid utgången av 2022. Tyngdpunkten i verksamheten låg även 2023 på hanteringen av de klagomålsärenden som kommit in. JO fick under 2023 in fler klagomålsärenden än under 2022. Störst antalsmässig ökning står fortfarande klagomål på kriminalvården för. Inspektioner genomfördes, både genom fysiska besök på plats och på annat sätt.

Vidare anförs att JO har en i huvudsak mycket god måluppfyllelse när det gäller de övergripande målen för verksamheten. Under 2023 uppnåddes har enligt propositionen även de specifika verksamhetsmålen.

Vidare anförs att JO har utökat antalet byråchefer i tillsynsverksamheten och inrättat en ny chefstjänst för den nya enheten för administrativt stöd. Ledningen för Opcat-enheten har förstärkts och beslut har fattats om att antalet medarbetare vid enheten ska öka. Dessa förstärkningar bedöms rymmas inom det tilldelade anslaget och anslagssparande. I syfte att säkerställa kompetensförsörjningen undersöker JO möjligheten att lokalisera viss verksamhet till Göteborg. En sådan partiell utlokalisering bedöms för närvarande inte innebära några väsentliga kostnadsökningar för perioden.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att det för anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* anvisas 133 625 000 kronor för 2025.

Finansiering av anläggningstillgångar

Enligt 4 kap. lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska anläggningstillgångar – med vissa särskilt angivna undantag – finansieras med lån i Riksgäldskontoret, om inte riksdagen beslutar att finansiering ska ske på annat sätt. JO har hittills fått använda anslagsmedel för att finansiera sina anläggningstillgångar, bl.a. med hänsyn till att dessa investeringar normalt är av ringa omfattning. JO föreslår att denna ordning ska gälla även under 2025.

Riksrevisionen

Anslaget

Anslaget 2:5 *Riksrevisionen* får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

För myndigheter och andra organisationer som ingår i Riksrevisionens mandat lämnade myndigheten totalt 226 revisionsberättelser, samtliga i tid. Vidare framgår att Riksrevisionen under 2023 publicerat 27 effektivitetsrevisionsrapporter och fullgjort sina åtaganden i den internationella samverkan.

I propositionen anförs att Riksrevisionen sedan 2020 bedrivit ett medvetet arbete för att ställa om verksamheten i riktning mot en mer datadriven verksamhet. Den snabba tekniska utvecklingen och framför allt framväxten av generativ AI ställer allt högre krav vad gäller införande av nya arbetssätt, kompetenser och tekniska lösningar. Vidare anförs att omställningen på sikt kommer att innebära ökad effektivitet och möjligheter att allokera om resurser inom myndigheten. Riksrevisionen anser att anslaget bör ökas med 9 500 000 kronor fr.o.m. 2025 för att inte riskera att bromsa in nödvändig omställning.

Vidare anförs i propositionen att Sverige som ny Natomedlem förväntas tillhandahålla en ledamot i Natos revisionsstyrelse. De sex platserna i styrelsen roterar mellan medlemsländerna och eftersom Sverige ännu inte har haft någon medlem i styrelsen förväntas Riksrevisionen tillhandahålla en person för den fyraårsperiod som börjar den 1 december 2024. Därutöver förväntas Riksrevisionen samarbeta med motsvarande myndigheter i andra länder som är medlemmar i Nato. Anslaget bör därför ökas med 3 500 000 kronor för 2025.

Riksrevisionen föreslår att 390 897 000 kronor anvisas för anslaget 2:5 *Riksrevisionen* för 2025.

Bemyndigande att ta upp lån

Vidare föreslår Riksrevisionen att myndigheten bemyndigas att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor. Skälen för detta anges vara att Riksrevisionen är i en intensiv utvecklingsfas och behovet av investeringar är stort, särskilt i fråga om att digitalisera, modernisera och effektivisera verksamhetsprocesser.

Sametinget

Anslaget 3:1 *Sametinget* får användas för Sametingets och Nationellt samiskt informationscentrums förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till Samefonden.

I propositionen anför regeringen att föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m.

2025 för arbete med konsultationer i frågor som rör det samiska folket. Samtidigt innebär tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar att anslaget minskas med ca 3 900 000 kronor fr.o.m. 2025 till följd av att tidsbegränsade medel för konsultationsordningen upphör. Därtill ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2025 för att förbereda och genomföra val till Sametinget.

Regeringen föreslår att 70 721 000 kronor anvisas för anslaget 3:1 *Sametinget* för 2025.

Regeringskansliet

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att stärka regeringens politik på biståndsområdet.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 16 500 000 kronor fr.o.m. 2025 för att renodla verksamheten vid Svenska dialoginstitutet för Mellanöstern och Nordafrika.

Anslaget föreslås samtidigt minskas med 2 200 000 kronor fr.o.m. 2025 med anledning av de uppgifter och ansvar som Kungl. Maj:ts Orden har i det nya offentliga belöningssystemet.

Vidare föreslår regeringen att anslaget minskas med 250 000 kronor fr.o.m. 2025 mot bakgrund av att Kammarkollegiet blivit nationell samordningsmyndighet för EU:s stödprogram Instrumentet för tekniskt stöd (TSI).

I propositionen anför regeringen att säkerhetsinsatser genomförs i utrikesförvaltningen och övriga Regeringskansliet till följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget. För detta föreslås anslaget öka med 200 000 000 kronor för 2025.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 66 800 000 kronor fr.o.m. 2025 med anledning av ökade utgifter inom utrikesförvaltningen till följd av bl.a. etablering och reovering av utlandsmyndigheter.

I propositionen föreslås också en höjning av anslaget med 40 000 000 kronor för 2025 för att genomföra totalförsvarsförberedelser.

Regeringen föreslår även att anslaget ökas med 300 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att Regeringskansliet ska ges förutsättningar att fullfölja regeringens reformagenda. Det handlar enligt propositionen bl.a. om att omhänderta en större mängd betänkanden som ska omsättas till lagstiftning. Förstärkningar sker även med anledning av det svenska Natomedlemskapet och mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina.

Regeringen föreslår att 10 431 470 000 kronor anvisas för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2025.

Länsstyrelserna

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Dessutom får anslaget användas för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser och visst europeiskt samarbete. Anslaget får även användas för utgifter för den svenska offentliga medfinansieringen av tekniskt stöd i vissa av de territoriella programmen samt delfinansiering av förvaltningsorganisationen för Laponiatjuottjudus.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för området som helhet. I avsaknad av ett sådant är regeringens mål för området att nationella mål ska få genomslag i länen samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är den myndighet som samlat företräder staten i respektive län. Varken resultatindikatorer eller bedömningsgrunder används i detta avsnitt. Länsstyrelserna har uppgifter som syftar till att uppfylla många nationella mål, fördelade på ett stort antal utgiftsområden.

I propositionen anförs att regeringen bedömer att länsstyrelserna har bidragit till att nationella mål kunnat nås i länen genom att de inom sina ansvarsområden ha arbetat sektorsövergripande och utifrån ett statligt helhetsperspektiv samordnat olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Länsstyrelserna har genom samverkan med aktörer i sina respektive län skapat goda förutsättningar för ett utvecklat samarbete i aktuella frågor för att främja länens utveckling. Vidare anförs att myndigheterna har genomfört insatser som främjar tillväxt, bl.a. genom utvecklade arbetssätt för tidig dialog med verksamhetsutövare om etableringar eller större omställningar i länet. Regeringen bedömer att länsstyrelserna i sitt arbete har tagit hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. I propositionen anförs även att när det gäller tillsyn har länsstyrelserna utmaningar med att nå upp till regeringens förväntningar, främst när det gäller omfattningen. Regeringen ser dock positivt på att länsstyrelserna arbetar med prioriteringar när resurserna inte räcker till för att nå samtliga mål. Även om det pågår ett arbete för att effektivisera tillsynen, behöver arbetet fortsätta att utvecklas för att öka effektiviteten och enhetligheten.

För att intensifiera återuppbyggnaden av det civila försvaret i syfte att stärka totalförsvaret föreslår regeringen att medel tillförs anslaget för att öka myndigheternas egen förmåga i deras arbete med uppbyggnaden av en livsmedelsberedskap. Anslaget bör därför enligt propositionen ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Vidare anförs att länsstyrelserna sedan 2023 får disponera avgiftsintäkter för kontroller enligt livsmedelslagen (2006:804). Anslaget bör därför minskas med en summa som motsvarar det belopp som tidigare i genomsnitt årligen betalades in mot inkomsttitel. Enligt propositionen innebär detta att anslaget bör minskas med 57 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår också att anslaget ökas med 15 000 000 kronor för länsstyrelsernas beredning av ärenden om havsbaserad vindkraft enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för bekämpning av översvänningsmygg.

För kostnader med anledning av kommande förslag om bättre förutsättningar för djurens hälso- och sjukvård bör anslaget ökas med 6 500 000 kronor för 2025.

För att länsstyrelserna fortsatt ska bidra till en effektiv tillståndsprövning och tillsyn enligt miljöbalken och för att förenkla en snabb grön omställning och bidra till ett expansivt näringsliv, föreslår regeringen att anslaget ökas med 30 000 000 kronor för 2025.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att länsstyrelserna ska kunna bedriva tillsynsverksamhet till följd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148.

Anslaget föreslås också öka med 117 000 000 kronor fr. o. m. 2025 för att stärka länsstyrelsernas arbete med civilt försvar. Därutöver bör anslaget enligt propositionen ökas med 4 000 000 kronor för 2025 för länsstyrelsernas uppdrag att göra en övergripande planering av åtgärder för att stärka skyddet av civilbefolkningen.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 55 000 000 kronor för 2025 för länsstyrelsernas arbete med den nationella planen för omprövning av vattenkraften.

Dessutom föreslår regeringen att anslaget ökas med 20 000 000 kronor för 2025 för att förenkla och samordna tillståndprocesser samt för att möta de krav på att inrätta kontaktpunkter för tillståndprocesser som ställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säker ställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020.

Regeringen föreslår att 4 180 845 000 kronor anvisas för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2025.

Allmänna val och demokrati

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* får användas för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin samt åtgärder för främjande av de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Anslaget får

användas för administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 6 000 000 kronor för kostnader för genomförande av Sametingsvalet 2025.

I propositionen anför regeringen att nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget årligen ökas med 48 000 000 kronor för ökade kostnader för investeringar i it-systemet för valadministrationen bl.a. på grund av ökade säkerhetskrav.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för säkerhetshöjande åtgärder för den judiska minoriteten.

Regeringen föreslår att 198 640 000 kronor anvisas för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2025.

Justitiekanslern

Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* får användas för Justitiekanslerns förvaltningsutgifter.

För att stärka Justitiekanslerns förmåga att hantera alltmer omfattande och komplicerade rättegångar, där myndigheten företräder staten, föreslår regeringen att anslaget ökas med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår att 95 967 000 kronor anvisas för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2025.

Integritetsskyddsmyndigheten

Anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* får användas för Integritetsskyddsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att förstärka Integritetsskyddsmyndighetens förutsättningar att anpassa sin verksamhet till ett förändrat rättsläge avseende klagomålshantering, nya uppgifter med anledning av EU-förordningar, utökat behov av tillsyn över kamerabevakning med anledning av ändring i kamerabevakningslagen samt en allt större efterfrågan på vägledning från flera sektorer när det gäller dataskydd kopplad till teknikutveckling och innovation.

Dessutom föreslår regeringen att anslaget ökas med 4 200 000 kronor fr.o.m. 2025 för att genomföra Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/903 av den 13 mars 2024 om åtgärder för en hög nivå av interoperabilitet inom den offentliga sektorn i hela unionen (förordningen om ett interoperabelt Europa).

Regeringen föreslår att 219 119 000 kronor anvisas för anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* för 2025.

Valmyndigheten

Anslaget 6:4 *Valmyndigheten* får användas för utgifter för Valmyndighetens verksamhet.

I propositionen anför regeringen att anslaget bör ökas med 95 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för förvaltning och drift av valadministrationens it-system, bl.a. mot bakgrund av ökade säkerhetskrav. Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 13 200 000 kronor till följd av ändringar i vallagen som syftar till stärkt säkerhet och tillgänglighet vid allmänna val.

Regeringen föreslår att 170 715 000 kronor anvisas för anslaget 6:4 *Valmyndigheten* för 2025.

Stöd till politiska partier

Anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* får användas för utgifter för stöd till politiska partier. Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd till ett politiskt parti som deltagit i ett val till riksdagen dels som ett partistöd, dels som ett kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som ett mandatbidrag.

Regeringen föreslår att 169 200 000 kronor anvisas för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* för 2025.

När Riksdagsförvaltningen beslutar om bidrag till politiska partier medför det utgifter året efter budgetåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2025 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 169 200 000 kronor för 2026.

Institutet för mänskliga rättigheter

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* får användas för institutets förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 53 851 000 kronor anvisas för anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* för 2025.

Åtgärder för nationella minoriteter

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* får användas för utgifter för åtgärder för de nationella minoriteterna enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen), språklagen (2009:600) samt Sveriges internationella åtaganden inom området. Anslaget får även användas för Länsstyrelsen i Stockholms läns och Sametingets utgifter för det nationella samordningsansvaret för minoritetspolitiken samt för uppföljning enligt minoritetslagen. Dessutom får anslaget användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och regioner inom förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska samt för utgifter för statsbidrag för verksamhet som främjar regeringens minoritetspolitik. Anslaget får vidare användas för utgifter för utvecklingsarbete och samordning för att främja den nationella minoriteten romers rättigheter och livsvillkor. Slutligen får anslaget användas för utgifter för utbildnings- och arbetsmarknadsåtgärder för den nationella minoriteten romer samt för statsbidrag för att främja romsk inkludering.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 8 500 000 kronor för 2025 för Institutet för språk och folkminnets och Sametingets språkcentrum.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 500 000 kronor för 2025 för en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige.

Regeringen föreslår också att anslaget ökas med 8 000 000 kronor för 2025 för fortsatt förstärkning av arbetet med samordning och uppföljning av minoritetspolitiken.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 3 500 000 kronor för 2025 för en fortsatt försoningsprocess med tornedalingar.

Anslaget bör även ökas med 9 500 000 kronor fr.o.m. 2025 genom att samtliga medel som tidigare beräknats under anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* överförs till anslaget.

Regeringen föreslår att 157 771 000 kronor anvisas för anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2025.

Mediestöd

Anslaget 8:1 *Mediestöd* får användas för utgifter för statsbidrag till mediestöd.

I propositionen anför regeringen att anslaget bör minskas med 26 000 000 kronor för 2025 som följd av att tidsbegränsade tillskott för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning av post löper ut.

Regeringen föreslår att 991 119 000 kronor anvisas för anslaget 8:1 *Mediestöd* för 2025.

Vidare föreslår regeringen att den bemyndigas att under 2025 för anslaget 8:1 *Mediestöd* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 977 119 000 kronor för 2026. Med ett sådant bemyndigande kan Mediestödsnämnden besluta om mediestöd före årsskiftet och därmed ge stödmottagarna bättre planeringsförutsättningar.

Mediemyndigheten

Anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* får användas för myndighetens förvaltningsutgifter samt för utgifter för avveckling av Statens medieråd.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att finansiera uppgifter till följd av EU:s förordning om digitala tjänster.

Vidare föreslår regeringen att anslaget minskas med 305 000 kronor eftersom tidsbegränsade medel för förberedelser för införandet av ny verksamhet för utgivningsbevis löper ut.

Regeringen föreslår att 88 182 000 kronor anvisas för anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* för 2025.

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* får användas för förvaltningsutgifter för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Anslaget får också användas för utbildnings-

och kommunikationsinsatser på EU-området samt för att medfinansiera medel från EU. Vidare får anslaget användas för att främja rekrytering av svenska medborgare till tjänster inom EU:s institutioner, byråer och organ.

I propositionen bedömer regeringen att Sieps verksamhet håller hög kvalitet. Myndigheten har gjort viktiga insatser för att belysa för Sverige viktiga aktuella frågor och teman av mer långsiktig karaktär och bidragit till ökad kunskap om angelägna EU-frågor. Det är positivt att Sieps fortsätter att utveckla spridningen av och tillgängligheten till myndighetens analyser genom att utnyttja digitala format och att medarbetarna deltar i konferenser och andra uppdrag. Regeringen bedömer att det internationella forskningsutbyte som Sieps deltar i är viktigt och att det har betydelse för Sverige att Sieps regelbundet bjuds in att delta i sammanhang där tankesmedjor, universitet och andra organisationer diskuterar frågor som har med EU:s utveckling att göra. Regeringen menar också att Sieps har bidragit till att höja EU-kompetensen i den statliga förvaltningen. Dessutom har Sieps breddat utbildningsutbudet och har även kunnat skräddarsy utbildningar utifrån beställarens verksamhetsområde. Likaså har Sieps säkrat kvaliteten på den digitala tekniken och framförandena vilket bl.a. gynnar dynamiken i utbildningarna. Sieps EU nätverk fyller en viktig funktion för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom offentlig förvaltning.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 1 300 000 kronor fr.o.m. 2025 för att stärka den svenska närvaron vid EU:s institutioner.

Regeringen föreslår att 33 736 000 kronor anvisas för anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2025.

Motionerna

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet har var för sig presenterat alternativa anslagsförslag för 2025. Förslagen innebär såväl andra anslagsnivåer som förslag till nya anslag. I det följande sammanfattas partiernas förslag i förhållande till regeringens förslag inom utgiftsområde 1.

En sammanställning som visar hur motionsförslagen avviker från regeringens förslag finns i bilaga 2.

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2024/25:3193 av Ida Karkiainen m.fl. (S) anvisas totalt 280 000 000 kronor mindre än vad regeringen har föreslagit för utgiftsområde 1 (yrkande 1).

Socialdemokraterna föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2025.

Motionärerna föreslår att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 420 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anför de att regeringen inte på ett trovärdigt sätt kunnat motivera den stora ökningen av anslaget som den har föreslagit. Motionärerna föreslår också ett

tillkännagivande till regeringen om att anslaget bör vara på en rimlig nivå (yrkande 7).

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med sammanlagt 31 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av dessa medel bör 26 000 000 kronor anvisas för säkerhetshöjande åtgärder för civila organisationer och 5 000 000 kronor för hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Motionärerna anför att många civilsamhällsorganisationer upplever en ökad hotbild mot verksamheten, lokaler och företrädare. Inte minst religiösa samfund är utsatta för hot och våld, och enligt motionärerna finns det uppgifter om församlingar som lägger så mycket som 25 procent av sin budget på säkerhetsåtgärder. Omvärldshändelser och pågående konflikter har också påverkat säkerheten för religiösa grupper i Sverige. Vidare anför motionärerna att de hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser som genomförs för att öka kunskapen om antisemitism och rasism, ur ett historiskt och samtida perspektiv bland svenska ungdomar och lärare är ett viktigt inslag i kampen mot antisemitism och att behovet är större än på länge. Motionärerna föreslår också tillkännagivanden till regeringen om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället (yrkande 24) och om hågkomstresor (yrkande 19). Ett tillkännagivande till regeringen om hågkomstresor föreslås även i kommittémotion 2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 50.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör enligt kommittémotion 2024/25:3193 öka med 18 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att nå den anslagsnivå som var avsedd för 2025 när institutet inrättades.

I samma motion föreslås också att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med 41 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag, varav 31 000 000 kronor för att upprätthålla verksamheten i språkcentrum för minoritets- och urfolksspråk och 10 000 000 kronor för att öka grundanslaget. Motionärerna anför att de nationella minoritetsspråken och kulturen måste bevaras, utvecklas och föras över till framtida generationer. De har länge varit en viktig del av vårt lands kulturella och språkliga mångfald. De språkcentrum som stöds av staten har enligt motionärerna visat sig vara centrala aktörer i att bevara och utveckla dessa minoriteters språk och kulturarv. Genom att ge språkcentrumen möjlighet att arbeta långsiktigt och stabilt kan man säkerställa att deras värdefulla arbete kan fortsätta. Motionärerna vill därför att finansieringen fortsätter och permanentas för språkcentrumen för finska, jiddisch, meänkieli och romani chib och samiska. Vidare anför motionärerna att den judiska minoriteten är på ett särskilt sätt utsatt för hat och hot från extrema grupper av olika slag. Ett fortsatt arbete för att stärka säkerheten kring judiska institutioner och för att öka tryggheten för judar i Sverige är enligt motionärerna nödvändigt. Polisen bör få ett särskilt uppdrag att stärka säkerheten kring utsatta arrangemang och institutioner. Motionärerna föreslår också ett tillkännagivande till regeringen om vad som anförts om anslaget (yrkande 16).

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom de motsätter sig

den minskning av anslaget som regeringen föreslår. Slutligen föreslår motionärerna ett tillkännagivande till regeringen om vad som anförs om anslaget (yrkande 14).

Vänsterpartiet

I partimotion 2024/25:1937 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) anvisas totalt 316 300 000 kronor mer än vad regeringen har föreslagit för utgiftsområde 1.

Vänsterpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2025.

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas enligt motionärernas förslag med 28 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att även hovet bör spara när hela samhället befinner sig i en lågkonjunktur.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minskas med 120 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag. Motionärerna anför att riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan de folkvalda och det folk som de representerar. Arvodena bör uppgå till ett prisbasbelopp per månad, och alla extra arvodesersättningar knutna till riksdagsarbetet bör avskaffas.

Anslaget 3:1 *Sametinget* bör enligt motionärerna ökas med sammanlagt 66 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att de samiska språken är hotade och att det finns behov av olika språkstödande åtgärder. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser till att arbeta med språkfrågorna. Vidare bör enligt motionärerna anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att ge samiska studenter möjlighet att få stipendier för språkstudier i samiska. Anslaget bör också öka med 1 000 000 kronor för att ge Sametingets etiska råd mer resurser till dess arbete med repatriering av samiska kvalevor och heliga föremål. Vidare föreslår motionärerna att anslaget ökas med 30 000 000 kronor för att inrätta en nationalscen för Sápmi.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas enligt motionärernas förslag med sammanlagt 501 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att anslaget har ökat omotiverat mycket och de vill inte genomföra den höjning av anslaget med 1 600 000 kronor som regeringen föreslår ska finansieras genom en sänkning av anslaget 1:2 *Fred- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 5.

Motionärerna föreslår också att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 125 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör enligt motionärerna ökas med 100 000 000 kronor för ökade resurser till djurskyddskontroller. Vidare föreslår motionärerna att anslaget ökas med 25 000 000 kronor för att stärka strandskyddstillsynen.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* ökas med 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter, bl.a. inspektioner och tillsyn samt hantering av anmälningar enligt GDPR och kameraövervakningslagen.

Motionärerna anser också att anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör ökas med 25 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare anför motionärerna att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör öka med sammanlagt 151 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna ställer sig inte bakom regeringens förslag att de medel som tidigare beräknats för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* – 9 500 000 kronor – överförs till anslaget. Detta innebär att anslaget minskar med 9 500 000 kronor. Motionärerna anför vidare att rättigheterna för de nationella minoriteterna måste utvecklas och att de tidsbegränsade medlen om 90 000 000 kronor för en förstärkning för att genomföra minoritetspolitiken bör bli permanenta. Motionärerna föreslår vidare att anslaget ökas med 20 000 000 kronor för en satsning på att fördjupa arbetet med åtgärder för de nationella minoriteterna, med 6 500 000 kronor för språkcentrum för minoritetsspråken och med 39 500 000 kronor för att genomföra en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige. Enligt motionärerna bör anslaget också ökas med 5 000 000 kronor för de resursbibliotek som Kungliga biblioteket ska utveckla för de nationella minoriteterna.

Vidare föreslår motionärerna, som angetts ovan, att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* inte slås ihop med anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* och att anslaget tillförs sammanlagt 50 000 000 kronor. Motionärerna föreslår att anslaget tillförs 9 500 000 kronor från anslaget 7:1 och ökas med 10 500 000 kronor vilket motsvarar regeringens föreslagna sänkning. Vidare föreslår motionärerna att anslaget ökas med 20 000 000 kronor för insatser för att nå målet om romsk inkludering. Dessutom föreslår motionärerna att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för att inrätta ett nationellt centrum för romska frågor.

Motionärerna anser också att anslaget 8:1 *Mediestöd* bör ökas med sammanlagt 526 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anför att en större satsning bör göras när det gäller mediestödet och att anslaget därför bör ökas med 500 000 000 kronor. Motionärerna motsätter sig den minskning av anslaget med 26 000 000 kronor som regeringen föreslår till följd av att tidsbegränsade tillskott för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning.

Slutligen föreslår motionärerna att 3 000 000 kronor förs till ett nytt anslag för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Centerpartiet

I kommittémotion 2024/25:2162 av Malin Björk m.fl. (C) anvisas totalt 580 000 000 kronor mindre än vad regeringen har föreslagit för utgiftsområde 1.

Centerpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2025.

Motionärerna föreslår att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 600 000 000 kronor i jämförelse med regeringens förslag. Enligt motionärerna behövs det ökade resurser med anledning av det nya säkerhetsläget, men inte så stora tillskott till Regeringskansliet som regeringen föreslår. Vidare föreslår motionärerna att 50 000 000 kronor av anslaget ska användas för att inrätta en kriskommission för infrastrukturen.

Slutligen föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor för att åstadkomma snabbare tillståndsprocesser och med 10 000 000 kronor för att säkerställa permanenta resurser för myggbekämpning.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2024/25:3041 av Jan Riise m.fl. (MP) anvisas totalt 211 400 000 kronor mer än vad regeringen har föreslagit för utgiftsområde 1.

Miljöpartiet föreslår följande ändringar i förhållande till regeringens förslag till anslag för 2025.

Motionärerna föreslår att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med sammanlagt 52 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna bör anslaget ökas med 50 000 000 kronor för att stärka Sametingets verksamhet och med 2 500 000 kronor för åtgärder för repatriering av samiska kvarlevor och föremål.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 225 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att regeringens reformagenda för biståndspolitiken inte bör genomföras.

Motionärerna föreslår också att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 116 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Enligt motionärerna bör anslaget ökas med 6 000 000 kronor för att finansiera ett demokratifrämjande uppdrag för länsstyrelserna. Vidare anför motionärerna att handlingsplanen för det fria ordets försvar bör uppdateras och att anslaget därför bör ökas med 2 500 000 kronor. Dessutom föreslår motionärerna att anslaget ökas med 100 000 000 kronor för att stärka genomförandet av klimat- och energiomställningen. Motionärerna anser också att anslaget bör ökas med 8 000 000 kronor för att inrätta en miljöstyrka som ska stödja samtliga länsstyrelser i deras arbete med miljötillstånd.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 7 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att inrätta en nationell demokratifunktion.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* ökas med 25 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för

att ytterligare stärka arbetet med att främja, skydda och övervaka efterlevnaden av mänskliga rättigheter i Sverige.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med sammanlagt 182 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att anslaget bör ökas med 100 000 000 som en permanent förstärkning, med 59 500 000 kronor för insatser för judiskt liv, med 20 000 000 kronor för romsk inkludering och med 2 500 000 kronor för återbördandet av kvarlevor från tornedalningar, kväner och lantalaiset.

Motionärerna föreslår också att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende granskande journalistik samt motverka att det finns områden med svag journalistisk bevakning.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* ökas med 2 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag för en nationell strategi för stärkt motståndskraft mot desinformation och propaganda.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet har yttrat sig om de delar som rör utrikesförvaltningen i fråga om anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 och i följdmotionerna (yttr. 2024/25:UU1y). Yttrandet finns i bilaga 4.

Utrikesutskottet anför att Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitiken, utvecklingssamarbetet och internationellt samarbete i övrigt med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Vidare anför utrikesutskottet att det är regeringen som beslutar om Regeringskansliets, inklusive utrikesförvaltningens, organisation och resursfördelning inom ramen för det anslag som riksdagen har fattat beslut om. Detta anslag avser hela Regeringskansliet utan att specificera utrikesförvaltningens del. Utrikesutskottet kan konstatera att utrikesförvaltningen resursmässigt minskat något de senaste tjugo åren i förhållande till Regeringskansliet som helhet. Samtidigt har utrikesrepresentationens storlek ökat något räknat i antal utlandsmyndigheter och den samlade bemanningen av dessa. Det övervägande intrycket är dock att utlandsrepresentationens struktur präglas av stabilitet.

När det gäller anslagsförslaget i budgetpropositionen har utrikesutskottet inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilleddning för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Utrikesutskottet anser att förslagen till anslagsökningar är motiverade, bl.a. mot bakgrund av omvärldsutvecklingen och säkerhetsläget, effektivitetsskäl, behov av förstärkningar för genomförandet av regeringens reformagenda samt etablering och renovering av utlandsmyndigheter. Konstitutionsutskottet bör

därför enligt utrikesutskottet tillstyrka propositionen och avstyrka motionerna i den del de gäller det berörda anslaget.

Utskottets ställningstagande

I detta ställningstagande behandlar konstitutionsutskottet samtliga förslag som tas upp i förslagspunkten Statens budget inom utgiftsområde 1.

Utskottet har tidigare i höst tagit ställning till utgiftsramen för utgiftsområde 1 för 2025, dvs. det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till. I ett yttrande till finansutskottet den 7 november 2024 föreslog utskottet att finansutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag om utgiftsram och avstyrka de alternativa förslag som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet lagt fram i fyra partimotioner (yttr. 2024/25:KU1y).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2025 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse till 20 130 981 000 kronor (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49).

Som framgått av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger konstitutionsutskottets behandling av anslagsfördelningen för 2025 på förutsättningen att den ram som riksdagen fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom ett enda beslut.

I likhet med utrikesutskottet anser konstitutionsutskottet att Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitiken, utvecklingssamarbetet och internationellt samarbete i övrigt med andra länder, regioner och multilaterala organisationer. Av yttrandet framgår att utrikesförvaltningen resursmässigt minskat något de senaste tjugo åren i förhållande till Regeringskansliet som helhet, men samtidigt har utrikesrepresentationens storlek ökat något räknat i antal utlandsmyndigheter och den samlade bemanningen av dessa.

Konstitutionsutskottet bedömer att förslagen till anslag i propositionen är väl avvägda. Utskottet ställer sig därför bakom regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag till anslag för 2025. Detta innebär att utskottet avstyrker de alternativa budgetförslag och de yrkanden om tillkännagivanden som förts fram i motionerna.

Utskottet ställer sig också bakom regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och riksdagsstyrelsens förslag till godkännande av en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I redogörelse 2023/24:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023 lämnas en redovisning av Riksdagsförvaltningens verksamhet under 2023.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och ledamöterna får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningssuppgifter. Riksdagsförvaltningens uppdrag är att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Dessa övergripande uppdrag motsvaras av fem uppdragsområden, A–E, som verksamheten bedrivs utifrån.

När det gäller uppdragsområde A Kammare och utskott anförs i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt ett fullgott stöd till riksdagen i dess uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen.

Riksdagsförvaltningens stöd till arbetet i kammaren, utskotten och EU nämnden har gjort att den parlamentariska processen har kunnat fungera väl under hela året. Förvaltningen har stött planering och genomförande av arbetet i kammaren. Kammarens sammanträdesplan har vid flera tillfällen justerats för att möjliggöra beslut i brådskande frågor. Riksdagens protokoll har tillgängliggjorts i enlighet med reglerna i riksdagsordningen. Även stödet till utskotten och EU-nämnden har anpassats så att brådskande frågor kunnat behandlas, vilket behövts bl.a. med anledning av den säkerhetspolitiska situationen i omvärlden. Introduktioner i beredningsprocessen har fortsatt för ledamöter som valdes in i riksdagen 2022. Förvaltningens stöd till riksdagens

internationella arbete har genomförts planenligt men delvis varit utmanande på grund av både verksamhetens omfattning och dess komplexitet.

Inom uppdragsområde B Ledamöter och partikanslier har Riksdagsförvaltningen enligt redogörelsen säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och en god service. Utredningstjänsten har i nio fall av tio levererats inom den tid uppdragsgivaren önskat, och uppdragen har följts upp genom dialog med partikanslierna. Ledamöternas användning av tjänsten Nyhetsportalen har fortsatt att vara hög. Intranätet har fungerat stabilt under året och antalet besök har fortsatt att öka. Förvaltningen har löpande följt och analyserat säkerhetsläget och vid behov vidtagit åtgärder. Vissa justeringar av säkerhetsrutinerna gjordes i samband med att Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån i augusti. Säkerhetsprogram för riksdagens fastigheter har färdigställts. En majoritet av ledamöterna är nöjda med förvaltningens service som helhet enligt den ledamotsundersökning som genomfördes under året, men på vissa områden behöver stödet förbättras och ett ökat ledamotsfokus efterfrågas. Förvaltningen har analyserat enkätens resultat och tagit fram ett förslag till omhändertagande.

Vidare anför när det gäller uppdragsområde C Kunskap om riksdagen att riksdagens del av det svenska EU-ordförandeskapet präglade den externa kommunikationen under året, såväl i redaktionellt innehåll på webben och i sociala medier som i den digitala annonseringen. En särskild webbplats togs fram i tre språkversioner där det publicerades material från de konferenser som riksdagen anordnade. Användningen av riksdagens öppna data fortsätter att öka, liksom antalet följare i sociala medier. Trycksaker och digitala produktioner har tagits fram i samband med bl.a. EU-ordförandeskapet, aktiviteten Riksdagen under 500 år, internationella besök och andra evenemang. Både Riksdagsbibliotekets service till allmänheten, skolverksamheten och övrig visningsverksamhet är tillbaka på samma nivåer som före covid-19-pandemin. Intresset för samtliga visningsformer är stort, och utvärderingar visar att 85 procent av besökarna anser att deras kunskaper om riksdagen har ökat i hög eller mycket hög grad efter deras besök.

När det gäller uppdragsområde D Riksdagens byggnader och samlingar anför riksdagsstyrelsen att Riksdagsförvaltningen har vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Riksdagens fastigheter, inklusive bostadsfastigheter, har renoverats enligt de underhållsplaner som finns, och en lokalförsörjningsplan har tagits fram. Även arbete med att vårda och bevara interiörer och konst pågår kontinuerligt. Under året har inredningen uppdaterats på många håll i riksdagens lokaler: möbler har renoverats, gardiner bytts ut och målningar restaurerats. Utgivningen av tidigare otryckta protokoll från ståndsriksdagens tid fort sätter som planerat.

Slutligen anför när det gäller uppdragsområde E Myndighet och arbetsgivare att Riksdagsförvaltningen har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare. Förvaltningen har nya mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön för perioden 2023–2024, och aktiviteter för att uppfylla målen har genomförts under året. Under 2023 genomfördes också två s.k.

pulsundersökningar. Undersökningarna visar att medarbetarna totalt sett är nöjda med sin arbetssituation även om det finns områden att arbeta vidare med. Tillgången till it-stöd under 2023 bedöms ha varit stabil. Förvaltningens nya lokaler för besöksmottagning för servicecenter-it uppskattas av såväl besökare som medarbetare och möjliggör både förändrade arbetssätt och en högre säkerhet. Under året har ett planerat kommunikationsstöd ingått i ett flertal av de uppdrag och utvecklingsaktiviteter som finns i verksamhetsplanen för 2023. Även löpande prioriterad verksamhet har fått stöd vid behov.

Tidigare behandling

Vid behandlingen av Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2022 anförde utskottet följande (bet. 2023/24:KU1):

Huvuduppdraget för Riksdagsförvaltningen är att ge stöd till den politiska beslutsprocessen i kammare och utskott samt till riksdagens ledamöter så att de ges bästa möjliga förutsättningar för att utföra riksdagsuppdraget. Alltsedan den partiella författningsreformen under 1960-talet och antagandet av vår nuvarande regeringsform i mitten av 1970-talet har också vikten av detta stöd understrukits. Olika delar av förvaltningen bidrar till huvuduppdraget på olika sätt. Det kan ske direkt genom stöd till kammaren, utskotten och ledamöterna eller indirekt genom stöd till de direkt stödjande delarna.

Efter initiativ från konstitutionsutskottet beslutade riksdagsstyrelsen den 4 oktober 2023 att tillkalla en parlamentarisk kommitté för att utreda stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet i riksdagen m.m. (dnr 62-2023/24). Översynen av stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet ska enligt direktiven göras med utgångspunkten att det stöd som ges av Riksdagsförvaltningen ska anpassas och utformas utifrån kammarens, utskottens och de enskilda ledamöternas behov, inom ramen för den arbetsfördelning som gäller mellan riksdagen och regeringen.

Utskottet noterar att Riksdagsförvaltningen under sommaren 2023 har genomfört en enkätundersökning bland riksdagens ledamöter för att få in synpunkter på det stöd och den service som förvaltningen ska ge. Utskottet vill framhålla vikten av att Riksdagsförvaltningen så snart som möjligt analyserar och arbetar med det som framkommit i enkätundersökningen och att man bara när det nödvändigt väntar med åtgärder i avvaktan på förslagen från den parlamentariska kommittén.

Vidare vill utskottet påminna om att verksamheten i statsförvaltningen ska kännetecknas av ett effektivt resursutnyttjande. Detta gäller självfallet även Riksdagsförvaltningens verksamhet.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill liksom tidigare framhålla vikten av att Riksdagsförvaltningen arbetar med det som framkommit i enkätundersökningen 2023 och att man bara när det är nödvändigt väntar med åtgärder i avvaktan på förslagen från den parlamentariska kommitté som ska utreda stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet m.m.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S)

Ida Karkiainen (S), Mirja Räihä (S), Per-Arne Håkansson (S), Peter Hedberg (S) och Matilda Ernkrans (S) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Socialdemokraterna önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Det är halvtid i mandatperioden. Sverige kommer ur kostnadskrisen fattigare än vi hade behövt göra. Tio års reallöneökningar har uttraderats och vanliga svenskar kommer avsluta regeringens mandatperiod med lägre löner än de började. Arbetslösheten är den högsta på ett decennium och Sveriges tillväxt är bland de lägsta i Europa. Gångvåldet kryper ner i åldrarna och regeringen och Sverigedemokraterna har drivit fram en akut sjukvårdskris i hela landet.

I årets budgetproposition skär regeringen ner på sjukvården, låter nyrekryteringen till gängen fortgå, struntar i framtiden för byggbranschen och industrin, och vägrar stötta alla de som kämpar med att få ihop ekonomin. När svenska folket vill ha åtgärder för att ta tag i de problem de möter i sin vardag väljer regeringen att låna pengar för att sänka skatten för de som tjänar allra mest.

Sverige kan bättre än så här. I Socialdemokraternas budgetförslag visar vi att det finns ett tydligt alternativ till regeringens passivitet. Vi prioriterar förstärkningar till sjukvården och åtgärder för att stärka Sveriges tillväxt. Vi går fram med kraftfulla åtgärder för att stoppa våldet här och nu och bryta nyrekryteringen till kriminella gäng. Samtidigt stöttar vi alla de barnfamiljer och pensionärer som drabbats hårt av kostnadskrisen.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:3199. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2024/25:3193.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 420 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Regeringen har inte på ett trovärdigt sätt kunnat motivera den stora ökningen av anslaget som den har föreslagit. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen att anslaget bör vara på en rimlig nivå.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* bör ökas med sammanlagt 31 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Av dessa medel bör 26 000 000 kronor anvisas för säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom det civila samhället och 5 000 000 kronor för hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Många civilsamhällesorganisationer upplever en ökad hotbild mot verksamheten, lokaler och företrädare. Inte minst religiösa samfund är utsatta för hot och våld, och det finns uppgifter om församlingar som lägger så mycket som 25 procent av sin budget på säkerhetsåtgärder. Omvärldshändelser och pågående konflikter har också påverkat säkerheten för religiösa grupper i Sverige. De hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser som genomförs för att öka kunskapen om antisemitism och rasism bland svenska ungdomar och lärare är ett viktigt inslag i kampen mot antisemitism, och behovet är större än på länge. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen vad som anförs i motionerna om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället och om hågkomstresor.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör ökas med 18 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att nå den anslagsnivå som var avsedd för 2025 när institutet inrättades.

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör ökas med 41 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag, varav 31 000 000 kronor för att upprätthålla verksamheten i språkcentrum för minoritets- och urfolksspråk och 10 000 000 kronor för att öka grundanslaget. De nationella minoritetsspråken och kulturerna måste bevaras, utvecklas och föras över till framtida generationer. De har länge varit en viktig del av vårt lands kulturella och språkliga mångfald. De språkcentrum som stöds av staten har visat sig vara centrala aktörer i att bevara och utveckla språken och kulturarvet hos dessa minoriteter. Genom att ge dem möjlighet att arbeta långsiktigt och stabilt kan man säkerställa att deras värdefulla arbete kan fortsätta. Finansieringen bör fortsätta och permanentas för språkcentrumen för finska, jiddisch, meänkieli och romani chib och samiska. Den judiska minoriteten är på ett särskilt sätt utsatt för hat och hot från extrema grupper av olika slag. Ett fortsatt arbete för att stärka säkerheten kring judiska institutioner och för att öka tryggheten för judar i Sverige är nödvändigt. Polisen bör därför få ett särskilt uppdrag att stärka säkerheten kring utsatta arrangemang och institutioner. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen vad som anförs om anslaget i motionen.

Anslaget 8:1 *Mediestöd* bör ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom den minskning av anslaget som regeringen föreslår inte bör genomföras. Alla pengar som anslagits för mediestödet ser inte ut att betalas ut. Därför bör ändringar göras så att de nationella nischmedier som tidigare haft stöd men nu blivit utan kan få ta del av stödet. Det är orimligt att Mediemyndigheten betalar tillbaka pengar till staten samtidigt som uppskattade och för mediemångfalden viktiga medier ska riskera att försvinna. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen vad som anförs i motionen om mediestödets storlek och att det också ska tillfalla nischtidningar.

Sammantaget bör 280 000 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)

Samuel Gonzalez Westling (V) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Vänsterpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Dessutom ligger Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet över den ram för utgiftsområdet som riksdagen har fastställt. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

I Vänsterpartiets budget konstateras att regeringens och Sverigedemokraternas prioriteringar efter två år vid makten är tydliga. I stället för att underlätta för hushållen, vården, skolan och äldreomsorgen ger de skattesänkningar för de rika. På punkt efter punkt misslyckas regeringen med att hantera de allvarliga samhällsproblem vi står mitt uppe i. Stora grupper tycks osynliga för regeringsunderlaget när man helt bortser från de problem som drabbar de som har svårt att få vardagsekonomin att gå ihop. Med regeringens och Sverigedemokraternas budget ökar ojämlikheten, den växande arbetslösheten lämnas utan åtgärd och klimatomställningen får vänta. Dessutom fortsätter nedskärningarna inom välfärden. Vänsterpartiets budgetförslag står istället för en politik som på riktigt hanterar samhällsproblemen och som skyddar de som har det sämst ställt.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:1924. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 6 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 1 läggs fram i partimotion 2024/25:1937.

Vänsterpartiets budgetförslag när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas med 28 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Även hovet bör spara när hela samhället befinner sig i en lågkonjunktur.

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minskas med 120 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag. Riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan de folkvalda och det folk som de representerar. Arvodena bör uppgå till ett prisbasbelopp per månad och alla extra arvodesersättningar knutna till riksdagsarbetet bör avskaffas.

Anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med sammanlagt 66 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. De samiska språken är hotade och det finns behov av olika språkstödande åtgärder. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser att arbeta med språkfrågorna. Vidare

bör anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att ge samiska studenter möjlighet att få stipendier för språkstudier i samiska. Anslaget bör också öka med 1 000 000 kronor för ökade resurser för Sametingets etiska råds arbete med repatriering av samiska kvalevor och heliga föremål. Vidare ökas anslaget med 30 000 000 kronor för att inrätta en nationalscen för Sápmi.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med sammanlagt 501 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget har ökat omotiverat mycket. Vidare bör den höjning av anslaget med 1 600 000 kronor som regeringen föreslår ska finansieras genom en sänkning av anslaget 1:2 *Fred- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 5 inte genomföras.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 125 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör ökas med 100 000 000 kronor för ökade resurser till djurskyddskontroller. Vidare bör anslaget ökas med 25 000 000 kronor för att stärka strandskyddstillsynen.

Anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* ökas med 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter, bl.a. inspektioner och tillsyn samt hantering av anmälningar enligt GDPR och kameraövervakningslagen.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör ökas med 25 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör öka med sammanlagt 151 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vänsterpartiet ställer sig inte bakom regeringens förslag om att de medel som tidigare beräknats för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* – 9 500 000 kronor – överförs till anslaget. Detta innebär att anslaget 7:1 minskar med 9 500 000 kronor. Rättigheterna för de nationella minoriteterna måste utvecklas och de tidsbegränsade medlen om 90 000 000 kronor för en förstärkning för att genomföra minoritetspolitiken bör bli permanenta. Vidare bör anslaget ökas med 20 000 000 kronor för en satsning för att fördjupa arbetet med åtgärder för de nationella minoriteterna, med 6 500 000 kronor för språkcentrum för minoritetsspråken och med 39 500 000 kronor för att genomföra en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige. Slutligen bör anslaget öka med 5 000 000 kronor för de resursbibliotek som Kungliga biblioteket ska utveckla för de nationella minoriteterna.

Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör som anges ovan inte slås ihop med anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter*. Anslaget 7:2 bör tillföras sammanlagt 50 000 000 kronor. Från anslaget 7:1 tillförs anslaget 9 500 000 kronor samtidigt som det ökas med 10 500 000 kronor vilket motsvarar regeringens föreslagna sänkning. Vidare ökas anslaget med 20 000 000 kronor för insatser för att nå målet om romsk inkludering. Dessutom ökas anslaget med 10 000 000 kronor för att inrätta ett nationellt centrum för romska frågor.

Anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med sammanlagt 526 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. En större satsning bör göras när det gäller

mediestödet och för detta ökas anslaget med 500 000 000 kronor. Den minskning av anslaget med 26 000 000 kronor som regeringen föreslår till följd av att tidsbegränsade tillskott för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning av post löper ut inte bör genomföras.

Slutligen bör anvisas 3 000 000 kronor till ett nytt anslag för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Sammantaget bör 316 300 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)

Catarina Deremar (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:2962. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2024/25:2162.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med sammanlagt 600 000 000 kronor i jämförelse med regeringens förslag. Ökade resurser behövs med anledning av det nya säkerhetsläget, men det behövs inte så stora tillskott som regeringen föreslår. Centerpartiet motsätter sig delar av den expansion av Regeringskansliet som inleddes i föregående budgetproposition samt den ytterligare ökning av anslaget för att fullfölja reformagendan som föreslås i budgetpropositionen för 2025. Av de medel som anvisas för anslaget bör 50 000 000 kronor användas för att inrätta en kriskommission för infrastrukturen.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 20 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att åstadkomma snabbare tillståndprocesser bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor och för att säkerställa permanenta resurser för myggbekämpning bör anslaget öka med 10 000 000 kronor.

Sammantaget bör 580 000 000 kronor mindre än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2025.

4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)

Jan Riise (MP) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än Miljöpartiet avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Dessutom ligger Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet över den ram för utgiftsområdet som riksdagen har fastställt. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Miljöpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:3220. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 8 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Vi befinner oss i en tid med stora samhällsutmaningar. Klimatförändringar och kraftig förlust av biologisk mångfald skakar grundförutsättningarna för trygghet, frihet och ekonomisk utveckling. Sverige befinner sig i ett svårt läge i en orolig omvärld. Rysslands brutala anfallskrig mot Ukraina har kastat Europa och Sverige in i en kostnadskris som drabbar hushållen, företagen och välfärden. Det är en tid som kräver en kraftfull ekonomisk politik och ett tydligt klimatpolitiskt ledarskap. Istället för att satsa på morgondagens lösningar backar regeringen in i framtiden med en politik som är kortsiktig och otillräcklig för att möta de utmaningar vi står inför. Miljöpartiet visar i sitt budgetförslag att en annan väg är möjlig – en väg som tryggar välfärden och accelererar den gröna omställningen.

Att regeringen och Sverigedemokraterna inte satsar mer på välfärden innebär de facto att besparingar och skattehöjningar tvingas fram i kommuner och regioner. Vi ser redan nu hur sjuksköterskor varslas samtidigt som vårdköerna är allt för långa. Denna nedskärningspolitik kommer slå hårdast mot de som befinner sig i ett tufft ekonomiskt läge och som är i störst behov av välfärdstjänster, men i förlängningen kommer vi alla att drabbas. Lärarna i skolan, sjuksköterskorna i vården, vårdbiträdena i omsorgen – det är deras arbete som Sverigedemokraterna och regeringen nu gör svårare.

Att leda den gröna omställningen och investera i den infrastruktur och den teknik som kommer att ligga till grund för Sveriges framtida välstånd kommer leda till en mängd konkurrensfördelar för svenska löntagare och företag. Om vi inte investerar riskerar vi inte bara klimatmålen utan också att hamna på efterkälken i den gröna industriomställning som nu börjar ta fart i omvärlden. För att Sverige ska ta tillvara den möjlighet som den gröna omställningen erbjuder måste den vara rättvis och bygga ett samhälle som håller ihop. Ett samhälle som är till för alla – inte bara för några få.

Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2024/25:3041.

Miljöpartiets budgetalternativ innebär att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med sammanlagt 52 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att stärka Sametingets verksamhet bör anslaget öka med 50 000 000 kronor. Dessutom bör anslaget öka med 2 500 000 kronor för åtgärder för repatriering av samiska kvarlevor och föremål.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med sammanlagt 225 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Regeringens reformagenda för biståndspolitiken bör inte genomföras och därför minskas anslaget med de 300 000 000 kronor som avser detta ändamål. För att öka samförstånd och förståelse och utveckla dialogen med andra länder vill Miljöpartiet satsa 75 000 000 kronor för etablerandet av nya utlandsmyndigheter, vilket framgår av partimotion 2024/25:3220. Regeringen har under 2024 stängt ambassaderna i Mali och Afghanistan. Jag tror att det är fel väg att gå att stänga fler utlandsmyndigheter i rådande säkerhetspolitiskt läge.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med sammanlagt 116 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att finansiera ett demokratifrämjande uppdrag för länsstyrelserna bör anslaget öka med 6 000 000 kronor. Handlingsplanen för det fria ordets försvar bör uppdateras och anslaget bör öka med 2 500 000 kronor. För att stärka genomförandet av klimat- och energiomställningen bör anslaget öka med 100 000 000 kronor. Anslaget ökas med 8 000 000 kronor för att inrätta en miljöstyrka som ska stödja samtliga länsstyrelser i deras arbete med miljötillstånd.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 7 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att inrätta en nationell demokratifunktion.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* ökas med 25 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att ytterligare stärka arbetet med att främja, skydda och övervaka efterlevnaden av mänskliga rättigheter i Sverige.

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* ökas med sammanlagt 182 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör ökas med 100 000 000 som en permanent förstärkning, med 59 500 000 kronor för insatser för judiskt liv, med 20 000 000 kronor för romsk inkludering och med 2 500 000 kronor för återbördandet av kvarlevor från tornedalingar, kväner och lantalaiset.

Anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende granskande journalistik samt motverka att det finns områden med svag journalistisk bevakning.

Vidare ökas anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* med 2 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag för en nationell strategi för stärkt motståndskraft mot desinformation och propaganda.

Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att 211 400 000 kronor mer anvisas för utgiftsområdet jämfört med regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2024/25:1

Proposition 2024/25:1 Budgetpropositionen för 2025 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
3. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor (avsnitt 4.4.2).
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2025–2027 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 4.4.3).
5. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 500 000 000 kronor (avsnitt 4.4.3).
6. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2025 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.1).
8. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksdagens ombudsmän (JO) enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2025 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 30 000 000 kronor (avsnitt 6.4.1).
10. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Redogörelse 2023/24:RS1

Redogörelse 2023/24:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:1937 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2024/25:2162 av Malin Björk m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen i motionen.

2024/25:3041 av Jan Riise m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell A i motionen.

2024/25:3110 av Lawen Redar m.fl. (S):

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hågkomstresor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3193 av Ida Karkiainen m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen i motionen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rimligare anslagsökning till Regeringskansliet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mediestödets storlek och att det också ska tillfalla nischtidningar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anslagen till minoritetspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkerhetshöjande åtgärder för organisationer inom civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Propositionens förslag	Avvikelse från propositionen			
		S	V	C	MP
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	190 463	±0	-28 600	±0	±0
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 114 343	±0	-120 000	±0	±0
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	1 100 317	±0	±0	±0	±0
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	340 000	±0	±0	±0	±0
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	133 625	±0	±0	±0	±0
2:5 Riksrevisionen	390 897	±0	±0	±0	±0
3:1 Sametinget	70 721	±0	66 000	±0	52 500
4:1 Regeringskansliet m.m.	10 431 470	-420 000	-501 600	-600 000	-225 000
5:1 Länsstyrelserna m.m.	4 180 845	±0	125 000	20 000	116 500
6:1 Allmänna val och demokrati	198 640	31 000	±0	±0	7 900
6:2 Justitiekanslern	95 967	±0	±0	±0	±0
6:3 Integritetsskyddsmyndigheten	219 119	±0	20 000	±0	±0
6:4 Valmyndigheten	170 715	±0	±0	±0	±0
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	±0	±0	±0	±0
6:6 Institutet för mänskliga rättigheter	53 851	18 000	25 000	±0	25 000
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	157 771	41 000	151 500	±0	182 000
8:1 Mediestöd	991 119	50 000	526 000	±0	50 000
8:2 Mediemyndigheten	88 182	±0	±0	±0	2 500
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	33 736	±0	±0	±0	±0
Förslag till anslag utöver regeringens förslag					
99:1 Anslag 7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	±0	±0	50 000	±0	±0
99:2 Svensk ambassadör för FN-resolution 1325	±0	±0	3 000	±0	±0
Summa anslag inom utgiftsområdet	20 130 981	-280 000	316 300	-580 000	211 400

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2025 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	2026
8:1 Mediestöd	977 119	2026
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	1 146 319	

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande 2024/25:UU1y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 15 oktober 2024 att ge utrikesutskottet tillfälle att senast den 7 november yttra sig över de delar som rör utrikesförvaltningen i proposition 2024/2025:1 utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Den 24 oktober 2024 informerade kabinetssekreterare Dag Hartelius utskottet om Utrikesdepartementets ekonomi och utrikesförvaltningens utveckling.

Den 5 november 2024 informerade den nationella säkerhetsrådgivaren Henrik Landerholm utskottet om frågor som rör säkerhetsrådgivarens roll, organisation och budget.

Utrikesutskottet yttrar sig om de delar som rör utrikesförvaltningen i anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och i följdmotionerna. Det gäller motionerna

- 2024/25:3193 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1 och 7
- 2024/25:1937 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V)
- 2024/25:2162 av Malin Björk m.fl. (C)
- 2024/25:3041 av Jan Riise m.fl. (MP).

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Utrikesförvaltningen

Bakgrund

Bakgrund till yttrandet

Regeringskansliet utgör sedan den 1 januari 1997 en myndighet. Till att börja med finansierades verksamheten från två skilda anslag, ett anslag för Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och ett anslag för utrikesförvaltningen inom utgiftsområde 5. För att fullfölja ombildandet av Regeringskansliet till en myndighet föreslog regeringen i den ekonomiska vårpropositionen för 2001 att de båda förvaltningsanslagen skulle slås samman till ett gemensamt anslag för Regeringskansliet inom budgetens utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta skulle ske från den 1 januari 2002. En konsekvens av förslaget var att beredningen i riksdagen av anslaget för utrikesförvaltningen flyttade från utrikesutskottet till konstitutionsutskottet. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2000/01:100, bet. 2000/01:FiU20, rskr. 2000/01:288).

Regeringen motiverade sammanslagningen av anslagen med att den skulle vara en naturlig fortsättning på utvecklingen sedan 1997 och underlätta styrningen inom myndigheten, vilket även skulle möjliggöra en effektivare resursanvändning. När reformen aviserades i budgetpropositionen för 2000 angav regeringen även globaliseringen och EU-medlemskapet som skäl. Regeringen ansåg att det blivit allt svårare att dra en gräns mellan nationell politik och utrikespolitik, särskilt efter EU-intrådet (prop. 1999/2000:1 utg.omr. 1 och utg.omr. 5).

I behandlingen av budgeten för 2000 inom utgiftsområde 5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan hänvisade utrikesutskottet till erfarenheter som visat att det är möjligt att effektivisera verksamheten inom Regeringskansliet trots två förvaltningsanslag, och utskottet såg inget hinder mot att liknande samordningsvinster kunde göras även framöver. Utskottet befarade att en överföring av anslaget för utrikesförvaltningen till utgiftsområde 1 skulle kunna innebära betydande men för beredningen av utrikesfrågorna i riksdagen eftersom arbetsformerna utgår från att frågor om budgeten och om politikens innehåll på ett område lämpligen behandlas av ett och samma utskott. Utskottet ansåg det vara av särskild vikt att frågor om utlandsmyndigheterna kan beredas tillsammans med övriga utrikespolitiska frågor, bl.a. för att frågor om att upprätta och lägga ned utlandsmyndigheter inte bara handlar om resursallokering utan också innebär starka signaler till omvärlden och påverkar förutsättningarna för att bedriva en utrikespolitik med viss inriktning (bet. 1999/2000:UU1).

Budgetpropositionen för 2002 var den första efter beslutet om att inkludera anslaget för utrikesförvaltningen i anslaget för Regeringskansliet inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. I ett yttrande till konstitutionsutskottet förklarade utrikesutskottet att utskottet till följd av detta beslut i fortsättningen kommer att behandla frågor om utrikesförvaltningen genom ett yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2001/02:UU2y).

Ett sådant yttrande har därefter lämnats varje år i beredningen av budgetens utgiftsområde 1, med undantag för riksmötet 2018/19 och övergångsregeringens förslag till budget för 2019. Utrikesutskottets yttrande riksmötet 2018/19 kom i stället att avse fristående motioner om utrikesförvaltningen som behandlades av konstitutionsutskottet i ett motionsbetänkande om offentlig förvaltning (yttr. 2018/19:UU2y). Riksmötet 2022/23 yttrade sig utrikesutskottet om utrikesförvaltningen i budgetberedningen. Yttrandet omfattade även yrkanden om utrikesförvaltningen i fristående motioner. Dessa motioner kom emellertid att behandlas av konstitutionsutskottet först i ett senare skede i ett motionsbetänkande om offentlig förvaltning. Till den motionsbehandlingen lämnade utrikesutskottet ett kompletterande yttrande genom ett protokollsutdrag (yttr. 2022/23:UU1y, prot. 2022/23:26).

Utrikesförvaltningen

Regeringen redogör i budgetpropositionen varje år för utrikesrepresentationens omfattning och antalet beslut som regeringen fattat om att öppna och stänga utlandsmyndigheter. Vid sidan av den årliga redovisningen i budgetpropositionen har regeringen löpande informerat utrikesutskottet inför vissa enskilda regeringsbeslut om förändringar i utrikesrepresentationen.

I utskottets senaste yttrande om utrikesförvaltningen (2023/24:UU1y) gjordes en genomlysning av utvecklingen för utrikesförvaltningens resurser och utrikesrepresentationens utveckling baserat på uppgifter i Regeringskansliets årsbok 2002, 2012 och 2022. Sammanfattningsvis konstaterades att Utrikesdepartementets kostnader hade stigit med drygt 60 procent de senaste tjugo åren. Kostnadsökningen var inte lika stor som den för hela Regeringskansliet (78 procent), vilket betyder att Utrikesdepartementets andel av Regeringskansliets samlade kostnader sjunkit något. Antalet anställda i Utrikesdepartementet hade minskat med ca 15 procent sedan 2003. Samtidigt hade Regeringskansliets samlade personalstyrka ökat något. Könsfördelningen i personalstyrkan hade varit stabil över tid med en viss överrepresentation av kvinnor och också en långsamt stigande andel kvinnor i hela Regeringskansliet. Dessa bedömningar är fortsatt aktuella även med beaktande av uppgifterna i Regeringskansliets årsbok 2023.

Vidare konstaterades att antalet utstationerade från Regeringskansliet sedan 2003 hade varit förhållandevis konstant. Könsfördelningen bland de utstationerade hade varit stabil. Under tjugoårsperioden ökade antalet lokalanställda vid utlandsmyndigheterna. Antalet utstationerade från Utrikesdepartementet hade minskat något men inte i samma takt som

departementets samlade personalstyrka, vilket betyder att de utstationerades andel av departementets personalstyrka har ökat något. Sedan 2003 hade antalet lokalanställda vid utlandsmyndigheterna ökat från ca 1 000 till ca 1 350, med en högsta notering på ca 1 400 åren runt 2020. Ökningen av antalet lokalanställda innebär att utlandsmyndigheternas samlade bemanning, dvs. utsänd och lokalanställd personal, hade ökat med omkring en femtedel. Även dessa bedömningar är fortsatt aktuella utifrån uppgifterna i Regeringens årsbok 2023.

Propositionen

Utrikesrepresentationen bestod den 1 augusti 2024 av 107 utlandsmyndigheter och åtta Stockholmsbaserade sändebud som täcker 31 länder. Sverige har också ca 300 honorärkonsulat. Utlandsmyndigheterna och de Stockholmsbaserade sändebuden listas i bilagan till budgetpropositionen utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Av propositionen framgår även att regeringen från den 1 januari 2000 till den 1 augusti 2024 har beslutat att öppna 28 beskickningar, en delegation och sju karriärkonsulat. För samma period har regeringen beslutat att stänga 27 beskickningar och åtta karriärkonsulat.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 10 431 470 000 kronor för 2024 till anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Anslaget får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål, som bl.a. hyror och kapitalkostnader. Som mål för anslaget anges att Regeringskansliet ska vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik.

Regeringens förslag innebär att anslaget ökas med 981 411 000 kronor 2025.

Anslaget ökas med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att stärka regeringens politik på biståndsområdet. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med motsvarande belopp.

Anslaget ökas med 16 500 000 kronor fr.o.m. 2025 för att renodla verksamheten vid Svenska dialoginstitutet för Mellanöstern och Nordafrika. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan minskas med 1 600 000 kronor fr.o.m. 2025 och att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med 18 600 000 kronor fr.o.m. 2025.

Av propositionen Vårändringsbudget för 2024 framgår att regeringen genomför nödvändiga säkerhetsinsatser i utrikesförvaltningen och Regeringskansliet till följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget (prop. 2023/24:99 utg.omr. 1, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:242). För detta ökas anslaget med 200 000 000 kronor för 2025. För 2026 beräknas anslaget öka

med 228 000 000 kronor och fr.om. 2027 beräknas anslaget öka med 249 000 000 kronor.

Med anledning av ökade utgifter inom utrikesförvaltningen till följd av bl.a. etablering och renovering av utlandsmyndigheter ökas anslaget med 66 800 000 kronor fr.o.m. 2025. Av dessa utgör utgifter för renovering 21 800 000 kronor per år, vilka beräknas belasta anslaget under en period på 20 år.

För att genomföra totalförsvarsförberedelser ökas anslaget med 40 000 000 kronor för 2025. Från och med 2026 beräknas anslaget öka med 54 000 000 kronor.

Anslaget ökas med 300 000 000 kronor fr.o.m. 2025 för att Regeringskansliet ska ges förutsättningar att fullfölja regeringens reformagenda. Det handlar bl.a. om att omhänderta en större mängd betänkanden som ska omsättas till lagstiftning. Förstärkningar görs även med anledning av det svenska Natomedlemskapet och mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina.

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3193 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1 föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 420 000 000 kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om en mer rimlig anslagsökning.

I partimotion 2024/25:1937 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår motionärerna att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 500 000 000 kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. Motionärerna motsätter sig dessutom att anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan minskas med 1 600 000 kronor fr.o.m. 2025 för att delvis finansiera en ökning av anslaget 4:1 i syfte att renodla verksamheten vid Svenska dialoginstitutet för Mellanöstern och Nordafrika. Vidare föreslår motionärerna ett nytt anslag 99:2 för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 och en satsning på 3 000 000 kronor för detta syfte för 2025.

I kommittémotion 2024/25:2162 av Malin Björk m.fl. (C) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 600 000 000 kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. Motionärerna instämmer i att Sverige behöver rusta sig bättre för det nya säkerhetsläget och accepterar ökade resurser för detta men anser inte att tillskottet till Regeringskansliet behöver vara så stort.

I kommittémotion 2024/25:3041 av Jan Riise m.fl. (MP) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 225 000 000 kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. Motionärerna är kritiska till regeringens reformagenda för biståndspolitiken och avvisar ökade anslag som syftar till att genomföra reformagendan.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitiken, utvecklingssamarbetet och internationellt samarbete i övrigt med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Det är regeringen som beslutar om Regeringskansliets, inklusive utrikesförvaltningens, organisation och resursfördelning inom ramen för det anslag som riksdagen har fattat beslut om. Detta anslag avser hela Regeringskansliet utan att specificera utrikesförvaltningens del. Utskottet kan konstatera att utrikesförvaltningen resursmässigt minskat något de senaste tjugo åren i förhållande till Regeringskansliet som helhet. Samtidigt har utrikesrepresentationens storlek ökat något räknat i antal utlandsmyndigheter och den samlade bemanningen av dessa. Det övervägande intrycket är dock att utlandsrepresentationens struktur präglas av stabilitet.

Utskottet konstaterar att regeringen den 10 november 2022 utsåg en nationell säkerhetsrådgivare som ansvarar för analys, samordning och inriktning av frågor som rör nationell säkerhet. Rådgivaren biträder det nationella säkerhetsrådet samt biträder statsministern i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor och i frågor om nationell säkerhet. På regeringens uppdrag ansvarar den nationella säkerhetsrådgivaren även för uppföljning av den nationella säkerhetsstrategin (skr. 2023/24:163). Av skrivelsen framgår att strategin kommer att omsättas i konkret handling inom ramen för regeringens ordinarie arbete. Av den nationella säkerhetsrådgivarens föredragning i utskottet den 5 november 2024 framgick att rådgivaren biträds av fyra kanslier med totalt 74 medarbetare och med en budget på 88 160 000 kronor.

Utskottet påminner om att Sveriges internationella relationer påverkas av om en utlandsmyndighet öppnas eller stängs och att sådana beslut därför bör vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. Regeringen kan mot den bakgrunden förväntas informera och rådgöra med riksdagen, bl.a. genom utrikesutskottet, när det finns information inför beslut om strategiska förändringar i utrikesrepresentationen. Denna information inför enskilda beslut är ett viktigt komplement till utskottets löpande bevakning av utrikesförvaltningens utveckling. I denna ingår utskottets årliga yttrande till konstitutionsutskottet i budgetberedningen och de upplysningar som utskottet hämtar in från regeringen i anslutning till detta.

När det gäller anslagsförslaget i budgetpropositionen har utskottet inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Utskottet anser att förslagen till anslagsökningar är motiverade, bl.a. mot bakgrund av omvärldsutvecklingen och säkerhetsläget, effektivitetsskäl, behov av förstärkningar för genomförandet av regeringens reformagenda samt etablering och renovering av utlandsmyndigheter. Konstitutionsutskottet bör därför tillstyrka propositionen och avstyrka motionerna 2024/25:3193 (S)

yrkandena 1 och 7, 2024/25:1937 (V), 2024/25:2162 (C) och 2024/25:3041 (MP) i den del de gäller det berörda anslaget.

Utskottet avser att återkomma till vissa frågor om utrikesförvaltningen i behandlingen av motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2024/25.

Stockholm den 7 november 2024

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Joar Forssell (L), Tomas Eneroth (S), Ann-Sofie Alm (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Gustaf Göthberg (M), Lotta Johnsson Fornarve (V), Anna Lasses (C) och Yusuf Aydin (KD).

Avvikande meningar

1. Utrikesförvaltningen (S)

Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Tomas Eneroth (S) och Azra Muranovic (S) anför:

Vi anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2025 ska minskas med 420 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vi anser inte att regeringen har motiverat ökningarna tillräckligt väl. Även om ett ökat anslag kan vara motiverat, inte minst till följd av krav på ökad säkerhet och allmän löne- och kostnadsuppräknings, är den föreslagna ökningen för stor mot bakgrund av det ekonomiska läget som ställer stora sparkrav på välfärden när kommuner och regioners ekonomi pressas hårt. I årets budget motiveras 300 000 000 kronor i ökat anslag med att regeringens reformagenda ska fullföljas, något som vi anser ligger inom Regeringskansliets grunduppgifter.

Den nationella säkerhetsrådgivaren och de kanslier som bistår rådgivaren är nu en mycket stor verksamhet inom Statsrådsberedningen med över 70 anställda och med en budget på över 80 000 000 kronor årligen. Dessa hanterar frågor där ansvaret egentligen redan ligger på andra departement, framför allt Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet och Försvarsdepartementet. Vi ifrågasätter inte nödvändigheten av ökad samordning av säkerhetspolitisk analys och underrättelser, men med nuvarande organisation ser vi en uppenbar risk för ineffektivitet och dubbelarbete. Det innebär också att Statsrådsberedningen konkurrerar med de aktuella departementen om kompetent personal.

Konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2024/25:3193 yrkandena 1 och 7 och följaktligen avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Socialdemokraterna i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

2. Utrikesförvaltningen (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2025 totalt ska minskas med 501 600 000 kronor jämfört med regeringens förslag, som jag anser innebär att Regeringskansliet får omotiverat mycket pengar. I denna minskning ingår att jag motsätter mig att anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan minskas med 1 600 000 kronor fr.o.m. 2025 för att

delvis finansiera en ökning av anslaget 4:1 i syfte att renodla verksamheten vid Svenska dialoginstitutet för Mellanöstern och Nordafrika.

Jag föreslår vidare ett nytt anslag 99:2 för en svensk ambassadör för FN-resolution 1325 och en satsning på 3 000 000 kronor för detta syfte för 2025.

Den nationella säkerhetsrådgivaren och de kanslier som bistår rådgivaren är nu en mycket stor verksamhet inom Statsrådsberedningen med över 70 anställda och med en budget på över 80 000 000 kronor årligen. Dessa hanterar frågor där ansvaret egentligen redan ligger på andra departement, framför allt Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet och Försvarsdepartementet. Jag ifrågasätter inte nödvändigheten av ökad samordning av säkerhetspolitisk analys och underrättelser, men med nuvarande organisation ser jag en uppenbar risk för ineffektivitet och dubbelarbete. Det innebär också att Statsrådsberedningen konkurrerar med de aktuella departementen om kompetent personal.

Konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2024/25:1937 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Vänsterpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Det gäller i synnerhet med tanke på att det förslag som jag förordar för utgiftsområde 1 ligger över budgetpropositionens utgiftsram och att det i så fall inte skulle vara möjligt att reservera sig till förmån för förslaget.

3. Utrikesförvaltningen (C)

Anna Lasses (C) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2025 ska minskas med 600 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag instämmer i att Sverige behöver rusta sig bättre för det nya säkerhetsläget och accepterar ökade resurser för detta men anser inte att ökningen motiveras tillräckligt och delar inte regeringens uppfattning att detta och regeringens andra politiska prioriteringar kräver så stora tillskott till Regeringskansliet som föreslås.

Den nationella säkerhetsrådgivaren och de kanslier som bistår rådgivaren är nu en mycket stor verksamhet inom Statsrådsberedningen med över 70 anställda och med en budget på över 80 000 000 kronor årligen. Dessa hanterar frågor där ansvaret egentligen redan ligger på andra departement, framför allt Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet och Försvarsdepartementet. Detta anser jag väcker frågor.

Konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2024/25:2162 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Centerpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från

ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

4. Utrikesförvaltningen (MP)

Jacob Risberg (MP) anför:

Jag anser att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2025 ska minskas med 225 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag avvisar det ökade anslaget på 300 000 000 kronor till Regeringskansliet som syftar till genomförandet av reformagendan. För att öka samförstånd och förståelse och utveckla dialogen med andra länder vill Miljöpartiet satsa 75 000 000 kronor för etablerandet av nya utlandsmyndigheter, vilket framgår av motion 2024/25:3220. Regeringen har under 2024 stängt ambassaderna i Mali och Afghanistan. Jag tror att det är fel väg att gå att stänga fler utlandsmyndigheter i rådande säkerhetspolitiskt läge.

När det gäller den nationella säkerhetsrådgivaren och tillhörande kanslier anser jag att det är både dyrt och onödigt att med en budget på över 80 000 000 kronor per år skapa en parallellstruktur i Statsrådsberedningen som dubblar det arbete som i dag redan bedrivs på framför allt Utrikesdepartementet, Försvarsdepartementet och Justitiedepartementet. Det är visserligen nödvändigt att samordna det säkerhetspolitiska arbetet, men jag anser att omfattningen med över 70 anställda, som man konkurrerar med övriga departement om, skapar en förskjutning av kompetens till Statsrådsberedningen utan att regeringen kan uppvisa en ökad effektivitet i säkerhets-samordningsarbetet.

Konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2024/25:3041 och avstyrka propositionen och övriga motioner. Om riksdagen i det första steget i budgetprocessen bifaller regeringens förslag till utgiftsramar och ger budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar, kan emellertid företrädaren för Miljöpartiet i konstitutionsutskottet komma att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Det gäller i synnerhet med tanke på att det förslag som jag förordar för utgiftsområde 1 ligger över budgetpropositionens utgiftsram och att det i så fall inte skulle vara möjligt att reservera sig till förmån för förslaget.